

ABONAMENTUL

Pe un an 28 Cor.
Pe un um. 14
Pe o lună 2.40
Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.
Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 filieri.
Manuscripte nu să inapo-
lază.

Vlădica dela Gherla.

Gherla, 4 Iulie n.

Cetim zilnic, cum ziarele se interesează de soarta văduvitei noastre dieceze, — și suntem cu adevărat îndatorați pentru marea dragoste, ce ni se manifestă. Preoți diecezani, străini și mireni se întrec în nădejdi, ce le leagă de persoana viitorului arhiereu. Și postulatele aceste sunt, adese, așa de exagerate, încât întrec slabele puteri ale oamenilor, supuși din nenorocire scăderilor și întrunind numai un număr mai restrâns de calități înalte, dată fiind vorba înțeleaptă a Scripturii: „darurile sunt împărțite”...

Noi, ca niște simpli preoți dela sate, al căror glas nu pătrunde decât arare până la înălțimi mai mari... am avea și noi unele dorințe — pia desideria — cu acest prilej.

Dacă ar fi să se dea ascultare și așteptărilor noastre, iată ce credem noi:

Viitorul Episcop, ori cărei dieceze ar aparține — și mai bine să aparțină uneia străine, căci se poate ridica atunci mai ușor, peste cele două-trei partide teritoriale ale diecezei noastre — să fie înainte de toate o individualitate. Om cu vederi înalte, care privind toate de sus, va ști să conducă singur destinele turmei încredințate, ținând se ntelege seama și de cuvântul sfetnicilor săi. Un episcop adevărat nu poate să fie un „pictus masculus” numai, un arendator al diecezei, care

după ce a ajuns la mitră, lasă totul în grija sfetnicilor și a intereselor, ce se resfață la adăpostul lor... Dacă ia asupra sa dignitatea înaltă, să-și dea mai întâi seama, dacă e capabil să suporte și greutățile; dovedindu-se întotdeauna de cap adevărat al diecezei concretezute lui, însuflețind cu mintea sa de om superior masele doritoare de lumină. În fața lui Dumnezeu și a tribunalului implacabil al istoriei singur el este responsabil, și nici decum sfetnicii lui cu dreptul de vot consultativ.

Viitorul episcop nu va fi în stare să satisfacă înaltei lui misiuni, dacă va fi un om unilateral. Așteptăm de sigur să fie un om cu înalte pregătiri teologice, un preot cu viață nepătată, un erudit chiar dacă vreți — dar vai, toate acestea nu sunt de ajuns! S'au văzut oameni cu înaltă erudiție teologică ridicați la treapta de arhierie, cari s'au dovedit mai în urmă de absolut incapabili pentru a ține în mână frânele guvernării. Mai mult, s'au dovedit chiar refractari, față de multe lucruri, cari erau așa de impetuos reclamate de spiritul vremii... Desigur înalta pregătire teologică este temeiul dela care pornim fiind vorba de alegerea sau numirea unui episcop, dar nu este singurul; căci cel ce stă în fruntea turmei cuvântătoare are un complex de îndatoriri, cari din nenorocire nu se pot satisface nici cu cea mai înaltă erudiție teologică, dacă aceasta nu e întovărită și de alte calități de o extremă importanță!

Viitorul episcop va trebui să fie român adevărat, pătruns de măreția preo-

cupărilor culturale ale diecezei sale. Va trebui să înțeleagă rolul cultural al bisericii și al școalei — și să priceapă, că ruina școalei aduce cu sine, în mod fatal, și ruina noastră bisericească. Va fi deci cu graiul, cu scrisul și cu fapta (înțelegem aici: jertfe bănești!) cel mai puternic stâlp al culturii noastre bisericești-scolare; va sprijini literatura bisericească și națională; nu va privi cu ochi răi la profesorii de teologie, cari îndrăsnesc să cetească sau — horribile dictu! — să scrie în gazete românești, pătruns fiind pe deplin că trăinicia unui neam e cu atât mai asigurată, cu cât acesta dispune de un cler mai luminat, și cu cât numărul analfabeților scade... și, dacă Dumnezeu e bun, vom vedea și minunea mult dorită: că adecă peste 5—6 ani, preoții diecezei de Gherla (e vorba de o parte covârșitoare!) nu vor conversa ungurește între ei — și nu vor mai uita de limba lor maternă în chiar sânul familiei.

Intrunind aceste calități, noul episcop va fi primit cu brațele deschise, fie el doctor dela Roma, Viena sau Pesta, fie canonic ori preot simplu, fie celibe sau văduv! Cum căsătoria nu implică în sine nici un impediment pentru ca cineva să se urce la treapta de arhiereu în biserică noastră, ar fi poate chiar un triumf să avem în fruntea unei dieceze un om căsătorit, înțeleg un văduv. Și așa, avansarea preoției celibatate e așa de repede și de sigură, încât ar fi un adevărat motiv de bucurie pentru cei mulți căsătoriți și fără șanse de înaintare, dacă ar

FOIA ZIARULUI „TRIBUNA”

Reverie.

In geamul meu izbește vântul
Și ritmic cad potop de picuri,
In reveria asta sfântă
Desfac scrisori acum din plicuri.

In fiecare șir e viață
Și sunt păreri de rău de-odată,
Cum mi-a fost dat să 'ngrop într'una
Atâta dragoste curată.

Rechiem din nou acum iară
Seninătatea vieții mele
Și nu știu cum, dar mi-s'adună
Sub gene lacrimi de jale...

Vă simt așa aproape par'că
Sărmane suflete perdute
Cum recitesc a voastre șire
In nopțile târzii și mute...

Sebastian Bornemisa.

Jules Mary.

Ce să facă?

Traducere de Zaharia Bărbulescu.

I.

George de Chaverny urma la drept. Familia îi dăduse un nume fără pată, tradiții de mândrie și de onoare, dar tatăl lui, magistrat de provincie, nu avea avere, deoarece preferase să se căsătorească din dragoste, decât să se cunune cu o zestre. Mama lui George murise de mult și contele de Chaverny când simți că i-se apropie sfârșitul, își chemă fiul lângă el și îi zise:

— Nu-ți las nici o datorie. Asta mi-e toată averea. O parte din studii ți le-ai terminat. Du-te la Paris și dă scrisoarea aceasta dlui Lance, avocatul; mi-e prieten. Te va lua pe lângă el și-ți vei câștiga existența. Vei face dreptul și când vei fi magistrat, nu uita, la rînduși, că tatăl tău a murit împăcat cu cugetul, pentru că totdeauna n'a ascultat decât de conștiință.

Își întoarse spre George fața îngălbenită de boală, istovită de suferință.

— Sărută-mă pentru ultima oară!

George își lipi buzele de fruntea aceia, pe care punea stăpânire moartea înghețată.

Bătrânul își pierdu cunoștința. Peste o oră își mai veni puțin în fire și murmură:

— Mă duc... mă duc...

Își privi fiul și zise:

— Conștiința!

Și muri.

Peste o lună. George era secretarul dlui Lance. Avocatul era un om aspru care, în schimbul tăcerii de acasă, dădea drumul unui potop de cuvinte la Palatul Justiției. Foarte învățat, de spirit, uneori răutăcios, se temeau toți de el și nimeni nu-l iubia.

George câștiga la el cinci sute lei pe lună. Negreșit că era cu mult mai mult decât îi trebuia să trăiască modest, să-și cumpere cărțile și să-și plătească taxele, dar era ușuratic. Cu o figură frumoasă, înalt, distins, nu se împotriva de loc ispitelor de tot felul ce îi oferia viața elegantă a Parisului. Juca, câștiga pierdea, străbătând în toată lungimea gama emoțiilor violente cari însoțesc jocul. La club, aurul e un fleac, jocul te deprinde cu el și moneda aceasta nu mai are valoare pentru jucător. Orice jucător este mână-spartă și cheltuește tot așa de ușor, după cum și câștigă.

Intr-o dimineață, Chaverny se duse la birou la d. Lance, în bulevardul Saint-Germain, palid, istovit, deoarece își petrecuse noaptea la club. Mănele redingotei i-se înverziseră tot frecându-le de masa pe care pierduse tot câștigul din ajun, plus douăzeci și cinci mii de lei, pe cuvânt.

Are termen până a doua zi, nu mai târziu, ca să-și plătească datoria; așa cere onoarea.

Și în birou, înfrigurat, cu ochii roșii, cu barba rezemată în palmă, se gândește ce să facă.

Să-i câștige? — Cum? Să-i împrumute? — Dela cine? Dela stăpânul său, avocatul aspru, neînduplecat la astfel de slăbiciuni și care, cu singuranță, nu s'ar da înlături să-l sacrifice pentru a-l pedepsi, în loc să-l scape? Nici nu e de gândit. Să mărturisească, ar însemna să fie dat afară, să

vedea ridicându-se și dintre ei un om la o treaptă mai înaltă.

Aceste le aveam de spus. Mi-am împlinit datoria de a-le spune pe față — și dacă va trebui voi mai reveni.

Arhiereii noștri, al căror cuvânt porferează foarte mult, vor ști să-și facă datoria, sprijinind cu acest prilej, după cea mai curată conștiință a lor, numai pe aceia cari sunt destoinici prin individualitatea lor de a purta cărja de arhieru.

Altcum, dacă ni-se impune un om, ale cărui calități nu pot să acopere greutatea sarcinei — pierdem foarte mult, și pierde, mai ales biserica, reducându-se ierarhia acesteia la o formalitate goală, lipsită de seva dătătoare de viață: legătura de dragoste adevărată ce trebuie să fie între turmă și păstorul ei!

Adunări pentru votul universal. Partidul nostru național român va ținea adunare poporală pentru votul universal în Iablanita, Duminecă, în 9 Iulie n.

Tot în aceiași zi va avea loc o adunare poporală, organizată de iustiști și social-democrați, la Ujpest. Tot aceia organizează adunare la Kispest, în 16 Iulie.

Următoarea adunare poporală a partidului nostru național român va avea loc în Brașov.

Românii și iustiștii. „Tribuna” cu săptămâni de zile înainte a ținut duplicitatea iustiștilor în ce privește cooperarea noastră a Românilor pentru votul universal. Am arătat atunci cum la Cinci-Bisericii șeful partidului, Justh, a ținut un discurs în care cerea „despoiarea de drepturi politice a agitatorilor”.

Ziarele de seară din Budapesta aduc acum știrea că „Vaterland” din Viena (acest ziar nu poate intra în Ungaria!) publică un comunicat al deputaților naționaliști, în care aceștia desmint știrea că ar sprijini partidul iusthist. Comuni-

catul protestează împotriva acestei însinuări și declară că Românii au fost întotdeauna credincioși Împăratului și dinastiei habsburgice și politica aceasta tradițională nu o vor părăsi nici acum.

Reforma honvezimei. Comisia Camerei pentru chestiunile militare a ținut ieri ședință, în care a discutat proiectul de lege referitor la reformele de-a se introduce în armata „națională”.

Membrii opoziționiști au combătut proiectul; majoritatea guvernamentală l-a votat însă fără ori ce modificare.

Acum mai rămâne votarea în Camera deputaților.

Vacanțele Camerei. În sfârșit, Camera a luat vacanțe până Miercuri, 12 Iulie n., după ce în ședința de azi a votat proiectul de lege despre banca agrară de stat.

Ministrul-președinte contele Khuen-Héderváry a depus un proiect de lege despre anexarea Bosniei. Textul proiectului e identic cu textul prezentat de fostul ministru-președinte în 1908. Conform proiectului, Camera deputaților ia act despre anexare și acordarea unei constituții și decretează că în ce privește succesiunea la tron rămân valabile și pentru provinciile anexate articolele de lege I și II din 1723.

Ministrul de finanțe Lukács a depus alt proiect de lege despre monopolul saharinei. Ambele proiecte se vor lăsa în discuție numai după votarea reformelor militare.

Ședința următoare va avea loc Miercuri, când se va intra în discuția reformelor militare.

Noul ministru al Italiei la București. Din Roma se anunță că în locul dlui marchiz Becaria d'Incisa ministrul plenipotențiar al Italiei la București, va fi numit d. Baron Fasciotti.

Baronul Fasciotti a ocupat înalte funcțiuni la ministerul afacerilor străine din Italia, iar în ultimul timp a fost consilier pe lângă ambasada Italiei dela Viena.

Cazul dela Rucăr.

— Articolul lui „Budapesti Hirlop”. —

Arad, 6 Iulie n.

Corespondentul nostru din București a relatat într-o scrisoare a sa barbariile jadarmerești săvârșite într-o comună din România, în pitorescul Rucăr, unde moșnenii au fost bătuți crunt de jandarmi pentru pretinse turburări, cari, precum s'au dovedit, se reduc la o neînțelegere dintre moșneni și un proprietar, cu privire la niște muniți, neînțelegere, care se va aplană pe cale judecătorească.

Corespondentul nostru însuși califica după merit aceasta faptă barbară a jandarmilor și spunea că nici jandarmul român, nu se lasă de rușine în fața celui ungar.

Noi ne-am ocupat adese cu stările sociale din România, a căror ecrescență se poate considera și acest nou caz din Rucăr, pledând totdeauna pentru dreptatea țaranului oropsit, nedreptățit și ținut în robie economică. O știe de altfel toată lumea, că regatul român are încă aceasta mare și dureroasă problemă, așa numita chestie țărănească, dela care depinde în suș viitorul său, nedelegată, și că ea formează și actualmente centrul preocupărilor politice a aproape tuturor partidelor din țară.

Dovadă pentru spiritul în direcția căruia progresează aceasta chestie este și acest caz din Rucăr, care a revoltat aproape întreaga opinie publică, luând partea țăranilor nedreptățiti. Presa, reprezentată prin opt ziare fruntașe, a făcut anchetă la fața locului și se face o mare campanie, secondată de aprobarea opiniei publice, în contra brutalităților jandarmilor, chemând în aceeași vreme din nou și în mod insistent atenția guvernului și a societății asupra gravei chestii țărănești.

se pomeniască fără pâine, în orașul acela care nu e surizător decât pentru cei cu bani.

Și ochii i-se duceau spre casa de bani dela care avea cheia, al cărei secret îl cunoștea, spre casa în care se aflau vre-o cincizeci mii de lei. Acolo era mântuirea, dar și crima!

Dimineața trecu în chinurile acestea.

D. Lance se ducea și venia din biroul lui în al lui Chaverny. Tânărul era așa de palid, privirea îi era așa de turbure și de ciudat, încât avocatul îl întrebă în două rânduri:

Ești bolnav?... Du-te și te odihnește.

— Mulțumesc. N'am nimic, răspunse George cu o voce schimbată.

Plecă pe la 11 ca să mănânce, dar nu putu. Rătăci dealungul cheiurilor, cu capul înflăcărat, urmărit de gândul furtului.

Furt să fie? Nu. Un împrumut neștiut și atât tot. Va lua vre-o treizeci mii lei, își va plăti datoria și-și va încerca norocul cu cei 5 mii mai mult. O voce lăuntrică îi striga: „Vei câștiga, vei înapoia, aceasta ți-e scăparea, nu șovăii!”

Pe la orele 2 se întoarse la birou, nehotărât. Onoarea i-se lupta cu gândul crimei. D. Lance intră, răsfoi câteva dosare, apoi îi zise:

— Mă duc la Châteauroux să pledez în afacerea Dellevaux. Voiu lipsi trei zile. Adio.

Peste o jumătate de oră. George era singur; nici un martor nu era de temut și casa de bani îl ispitia din ce în ce mai tare cu promisiunea scăpării. „Furt să fie? — Nu. Un împrumut și atât tot.” Un împrumut înapoiat cu siguranță a doua zi și de care d. Lance nici nu va bănuia.

Inchide ușa cu grijă... lasă cheia în broască, pentru că să nu fie surprins de nici o privire... trage perdelele. Gata!.. Nimeni... Băiatul a plecat... A a-

vut grijă să-l trimeată într'un loc... Iute compune numărul 702... Mânile îi tremură... inima nu-i mai bate... Picături mari de sudoare îi scaldă fruntea... Privirea i-se întănește. Când se deschise ușa de fier, se dădu înapoi, pentru că i-s'a părut că vede în dosul ei o figură slabă și galbenă de muribund, care îl privește cu dragoste și pentru că par'că a auzit cuvântul acesta pronunțat de o voce înăbușită de moarte:

— Conștiința!

Își șterge fruntea și începe să răză. Degetele-i sgârcite motolesc treizeci de bilete de câte o mie. Casa e închisă. Perdelele sunt trase, soarele năvălește în biurou; jos urue omnibusurile, trecătorii trec neconțenit; nimic nu s'a schimbat, nimic, numai că e un hoț mai mult!

Seara, la club, plătește datoria din ajun; pe la miezul nopții ia bancul și dimineața când pleacă amețit de joc și împletecindu-se, ia cele cincizeci mii de lei ce a câștigat.

La ora 10, cele treizeci de bilete și-au luat locul în casă. S'a isprăvit, nu mai are de ce se teme, decât doar de amintire!

Dar, toată ziua tremură nervos, pentru că își zice:

— Dacă s'ar fi întors dl Lance!... Dacă s'ar fi descoperit furtul!... Totul atârână numai de o întâmplare.. Aș fi fost pierdut!

II.

Au trecut douăzeci de ani. Dl Lance a murit. Gheorghe s'a însurat. A intrat în magistratură și îl găsim, obosit de o muncă grea, cu părul alb, prezidând o sesiune a curții cu juri din Paris. Nevasta îi trăiește, are un băiat de care e mân-

dru și care ca și George, ca și bunicu -său, se pregătește pentru magistratură. Nimic nu-i lipsește lui Chaverny ca să fie fericit. Și este, pentru că amintirea greșelii din tinerețe, s'a șters aproape, cu vremea. De atunci își petrec timpul în fapte de binefacere și de dreptate și e iubit de toți.

Sesiunea care trebuie să se deschidă, nu are nici un proces important: răufăcători obișnuiți, înhățați de justiție, candidați la ocnă. Chaverny răsfoiește dosarele ce i-s'au adus. Patru furturi, falșuri, o exerocherie. Dintre furturi unul îi atrage atenția. Primele procese verbale, interogatoriul acuzatului, mărturiile, rugămintele lui, toate îi turbură sufletul. Și când isprăvi, se ridică zăpăcit, cu mâinile la frunte, strigând:

— Conștiința! Conștiința!

Crezu că a citit rău și luă iarăși dosarul din capăt. Nu se înșelase. Așa era: Lavardin, ca sier al casei Janselme din strada Sentier, era jucător de cărți. — Ca și George, odinioară! — Intr-o zi pierdu, fură cinci mii de lei din casa stăpânului, cu speranța să-i puie îndărăt fără să deștepte bănuiele. — Ca și George! — Dar a pierdut. N'a mai putut pune la loc. Furtul a fost descoperit. Lavardin a fost arestat și acum trebuia să apară în fața curții cu juri.

Și eu, eu trebuie să-l judec! murmură Chaverny îngrozit. E posibil? Nu visez oare?... Intru cât e mai vinovat nenorocitul acesta decât mine?... de cât mine, judecătorul lui!... Crima lui este și a mea!... Și acum să-l condamn!...

Se pot oare închipui chinurile inimei acelora în care amintirea greșelii vechi fusese năbușită, dar nu pe deplin?... Ii veni în gând să se retragă, să-și dea demisia. Dar pentru ce? Un altul care

Este deci în perfectă comunitate de vederi cu noi oricine, chiar și vecinii noștri, cari animați de vederi umanitare ori democratice, vin și iau partea țaranului român, nedreptățit și oropsit, căci nedreptatea și tirania au același nume, oricare ar fi patria unde se săvârșesc. Dar trebuie să respingem și să tăgăduim orice drept de amestec ziarului unguresc „Budapesti Hirlap”, care în numărul său de azi, la această nenorocire ca chestia bună de exploatat, cu intenția perfidă de a pune negri un stat vecin în plin progres civilizațional. Organul oligarhiei ungurești care scuza toate nedreptățile din țara sa, care a aprobat împușcarea țăranilor noștri nu numai bătuți ci și omorâți și împușcați de jandarmii unguri, n'are cuvânt în această chestie de dreptate socială. Vedem că „Budapesti Hirlap” reproduce un articol întreg, în cari se descriu ororile săvârșite în Rucăr. Constatăm că „Adevărul” n'a fost în aceeași plăcută poziție de a reproduce un asemenea articol din „Budapesti Hirlap”, când s'au împușcat țăranii noștri la Făgăraș, și Pănade unde honvezii unguri, la comanda ofițerilor, fără nici o pricină, au masacrat și brutalizat un sat întreg.

Ce dovedește aceasta? Că în România dacă este o apăsare, este și o reacțiune, este și o presă care se face ecoul ei puternic, în vreme ce la noi apăsarea și robia au de aliații ei tocmai aceasta presă, careia îi aparține „Budapesti Hirlap”, care se emoționează așa de grozav de ororile săvârșite — la alții.

Între astfel de împrejurări, tendința cu care „Budapesti Hirlap” publică ororile dela Rucăr și generalizează asupra stărilor din România, este evidentă. El vrea să discrediteze statul român, având aerul să zică, ce tot vă plângeți, uitați ce se petrece în România, ce fac jandarmii acolo cu țăranii.

Adevărul e, că noi aici, suntem nu numai bătuți, tot așa de crunt, pe la ale-

geri, pentru tricolor, ci și omorâți, lucruri pe cari însă „Budapesti Hirlap”, nu le vede, fiindcă sunt prea aproape, ci trebuie să meargă la București, ca să se indigneze de crunta tiranie, — iar pe deasupra suntem ținuți și în cea mai neagră robie culturală.

Pusă deci chestia chiar și numai așa simplu, noi privim la mândrul stat al fraților noștri, ca la întruchiparea libertății românești. Iar „Budapesti Hirlap” cu intenția sa de a-l ponegri, nu face decât să-l crească în considerația, iubirea și admirația noastră, fiindcă mai curând am avea motive de întristare când „Budapesti Hirlap” ar avea cuvinte de laudă la adresa regatului român, care ar trebui să se întrebe atunci cu temere; cu ce li-am meritat oare?

De altcum ce bine e că spre gloria libertăților ungurești, e retras debitul postal al „Adevărului” și nu poate pătrunde în Ungaria altfel, „Budapesti Hirlap” cum ar putea reproduce articole întregi din el, dacă-i convin?

Scrisori din București.

Societățile ardelenesti. — Spiritul de asociație. — Prea suntem instrăinați. — Un caz dureros. — O societate a secelenilor.

București 21 Iunie.

În comparație cu numărul lor cel mare, Românii transilvăneni din București au foarte puține societăți. E drept că unele dintre acestea dezvoltă o activitate de toată lauda și, în ce privește rezultatele pozitive, întrec activitatea a trei sau patru societăți străine la un loc. Totuși, pentru cultivarea simțului de solidaritate, pentru dezvoltarea sentimentului de unire frățească, n'ar strica dacă am avea mai multe societăți ale noastre. Nu este vorba de a face separatism. Ardelenul venit în țară se simte Român, la el acasă, între frați și nu are nici un motiv să se simtă altfel. Dar trebuie să ne gândim că mulți, după câțiva ani se duc iarăși acasă, în satul lor bătut de nevoi. Acolo trebuie să ducă cu ei, pe lângă con-

știința puterii lui de viață și dragostea de unire, de asociație.

Unguri din București au peste douăzeci de societăți, despre Nemți se știe că unde sunt doi trebuie să formeze trei societăți: de cântări, de gimnastică și de ajutoare. Numai la Români spiritul acesta lipsește. De aci urmează apoi izolarea, de aici faptul că Românii ardeleni din București nici nu se cunosc cu toții. Încercarea firească de a-i grupa pe toți într'un „cerc al Românilor de peste munți” întâmpină greutăți. Mai adăogați și nepăsarea firească Românilui față de unele chestii, cari ar trebui să-l preocupe în tot momentul și veți înțelege de ce societățile noastre nu progresează toate. Mai ales acum însă s'ar impune o grupare a tuturor elementelor pentru a veni în ajutorul culturii românești amenințate acasă prin legi și dispozițiuni dușmănoase, prin actele de revoltătoare rătăcire ale unor frați.

Dintre societățile ardelenesti din Capitala României, o rodnică activitate dezvoltă „Carpații”, „Transilvania”, „Societatea fraților Români din Dacia” și societatea „Frăția” a Românilor din Cața. Cât au jertfit membrii acestei societăți pentru ridicarea comunei lor natale este indecște cunoscut. Norocul lor a fost că dintre dâșii s'au ridicat oameni cu dare de mână și cu alese sentimente românești, cum sunt frații Mircea, cari au dat tot concursul lor năzuințelor spre bine.

Societățile acestea ale Românilor din anumite regiuni, conduse fiind cu pricepere și cu trageră de inimă, ar putea aduce servicii enorme mai ales școalelor de acasă. Exemplul cel mai strălucit ni-l dă „Frăția”. Dacă Românii din diferitele comune, aflători în țară, s'ar fi grupat de mult în societăți, al căror scop să fie sprijinirea fraților de acasă, poate multe din școalele pe cari le-am pierdut, fără nădejdea de a ni le mai recăpăta, ar fi fost astăzi tot ale noastre, ar fi rămas focare dătătoare de lumină, de cultură națională. Dar dulcea nepăsare n'a făcut altceva decât să-i instrăineze tot mai mult pe aceia, în sufletul cărora aceleași dureri ar trebui să aibă același ecou. Și de multe ori, chiar aici ne-a fost dat să vedem lucruri sfâșietoare, cari nu au fost decât urmarea nepăsării noastre, urmarea lipsei noastre de interes față de noi înșine.

Cazul bietului Ștefan Mircea se cunoaște. Nimenea n'a știut că el este bolnav în București. Nimenea nu l-a cercetat la spital și, deși avea aici prieteni și consăteni, l-au înmormântat ca pe un străin, care nu are pe nimenea. L'au dus la groapă petrecut de un singur fost coleg de școală la Brașov,

va veni în locul lui, mai sever poate, îl va condamna pe Lavardin la maximul pedepsei. Nu era datoria lui să rămâie, ca să fie îndurător cu bietul om?

Și rămase pentru că așa-i dicta datoria! Sosi dă judecării. Lavardin apără, mai liniștit de cât chiar judecătorul lui. Sedința nu putea fi lungă. Mărturisirile erau complete.

— N'am vrut să fur, spuse Lavardin plângând. Credeam că voi câștiga și voi pune la loc să deștept bănuiala stăpânului. Ceea ce n'am putut face a doua zi, poate aș fi putut a treia zi. Am hotărât ca, dacă mă va mai urmări nenorocul mă împușc. N'am avut însă timp!

Președintele îl asculta. Privea cu atâta băgare de seamă pe băiatul acela disperat, care se jăluia că vede viața pierdută pentru totdeauna, încât, din câte puțin, o lucrare curioasă i-se făcu în cap. I-se părea că se coboară, că-și desbracă roșie cu hermină, așa de impunătoare, că se vede estrada pe care se afla între judecători la locul lui Lavardin pe banca acuzatilor.

Da, el era, între soldații din garda republicii, o tîntă a privirilor curioase ale publicului.

El era — George de Chaverny — care se apăra plângând. Ce alte argumente ar fi găsit? S'a lăsat ispitit, a jucat, a furat...

— Domnule președinte, spunea Lavardin, am o mamă bătrînă și neputincioasă. Locuiește în provincie și în fiecare săptămână îi trimiteam jumătate din leafă. Nu știe de greșala mea, de arestare. Dacă mă condamnați, nu i-se va mai putea ascunde mult timp lucrul acesta. Dacă nu va muri de rușine și desperare, cu siguranță va muri de foame!...

Avocatul fu elocvent.

Cu o mișcare mașinală a capului, președintele curții, uitând că fața trebuie să-i rămână neschimbată și să nu lase să se ghiciască nimic din impresiile sufletului, îi aproba argumentele, părea că-l încurajează; din timp în timp, privirea judecătorului se întâlnea cu a acuzatului și atunci nu acuzatul era cel ce pleca ochii. Mereu pe gânduri, Chaverny părea că aude pe apărător pledând pentru el. Și examină pe jurați, ca și cum de ei atârna pierderea sau salvarea lui.

Procurorul cere aplicarea legii față de Lavardin.

Președintele tace. Toți îl privesc. Trebuie să rezume desbaterile și se teme că nu va avea putere. Încet, se supune datoriei. Și face o apărare acuzatului.

Apoi, după ce a formulat chestiunile la cari trebuie să răspundă jurații, părăsește sala de ședințe, clătîndu-se.

Trec câteva minute se aude un clopoțel.

Curtea.

Jurații declară pe Lavardin vinovat, dar îi recunosc circumstanțe atenuante.

Președintele e foarte agitat. E foarte palid; ochii îi strălucesc ciudat. Mișcările îi sunt iuți, necegetate. Nu mai e nimic maiestos, nimic impunător în atitudinea lui. Nimic, decât teamă, desiluzie, din când în când își trece pe frunte mâna mică și albă. Caută să-și stringă ideile.

Și cu voce înecată, tremurătoare:

— Curtea: Având în vedere cererea procurorului, luând în seamă că sunt circumstanțe atenuante în favoarea acuzatului...

Vocea i-se slăbește din ce în ce și abia fu auzit când pronunță:

„Asociațiunea industrișilor de mobile” din Brașov

Comandă în aten-
public, depo-
bogat în

mobile

pentru camere de dormit, sufragerie, camere garcon și saloane. Ia în întreprindere efectuarea aranjamentului complet al locuințelor și bucătărilor; al edificiilor publice (școli, palate publice) împreună cu tapetăria lor.

Prețurile moderate, pe lângă condiții favorabile. — Se poate privi fără a deobliga la cumpărare! — Cataloage gratuite!

„Brassói Batorkézitő Iparesek Arucarnok Szövetkeze”, Strada Vămii nr. 36.

care azi e negustor. Și poate acest tânăr ar fi meritat să se despartă altfel de lumea aceasta, unde a voit să facă mult bine, unde însă a întâmpinat atâtea greutăți. O coroană din partea acestora, cari l-au cunoscut, o vorbă de adio, un buchet de flori. Nimica. Și murea într'un oraș, unde sunt peste treizeci de mii de ardeleni, unde sunt mii de seceleni de ai lui.

Vina o purtăm noi, cari nu ne-am știut grupa, cari nu ne-am știut interesele destul de cei dimprejurul nostru. Poate timpul va aduce schimbări, cari ar fi de dorit să vină cât mai repede. Să nu mai avem de înregistrat astfel de cazuri dureroase.

Și, cât se pare întemeierea societăților pe regiuni are tot mai multe șanse de reușită. Acum s'a răspândit printre Români seceleni din București un apel, prin care sunt îndemnați să se grupeze într-o societate, „Luceafărul”. Inițiativa este luată de micii funcționari dela Steaua Română și nu le poate servi decât spre laudă acestor oameni harnici, cari trăiesc pe urma muncii lor obositoare și și-au adus aminte de satul lor, care odată era fala comunelor românești, astăzi însă este condamnat peirei. E cu atât mai laudabilă, cu cât ea vine dela cei mici, dela cei năcăjiți, dela cei cari nu știu ce este bucuria clipei de odihnă, dela cei cari poate sunt expuși uneori la jigniri și la neplăceri. Căci cei mari cei cu avere și-au uitat de mult că acolo de unde au plecat ei azi e stăpân ciangăul cu porniri sălbatice. O excepție laudabilă fac unii seceleni din Brăila și doi sau trei din Dobrogea cu mocani înstăriți. Și poate nici unele dintre școalele noastre românești n'ar fi putut fi salvate mai cu ușurință decât școalele din Săcele, unde actualii mari negustori, proprietari, ba și deputați și politicieni și-au primit toată cultura lor, căci alte școale n'au mai urmat.

Iată o parte din apelul lansat zilele acestea, în redactarea lui caracteristică:

„Astăzi când toate popoarele fac eforturi spre a-și menține felul său etnografic, am crezut de a noastră datorie să începem o acțiune pe terenul economic-cultural. Săcelele care erau cunoscute în toată Transilvania și România ca un centru economic-cultural astăzi au decăzut, iar noi toți cei care am văzut lumina zilei pe aceste frumoase plaiuri ale Secelilor am stat nepăsători.

Deci scopul acestui cerc e schimbarea acestei stări de lucruri dăunătoare nouă și întreg neamului românesc.

Vă rugăm încă odată iubiți frați Seceleni să binevoiți a ne da tot concursul moral și material deoarece cercul nostru nu se bazează decât pe d-v. și pe binevoitorul sprijin ce credem că ni-l va da toate instituțiile românești.”

— ...In consecință, condamnă pe André Lavardin la doi ani închisoare și cheltuieli!...

III.

— Președintele părea bolnav! spuneau avocații eșind din Palat.

D. de Chaverny se duse acasă în strada Amsterdam. Nu răspunse nimic la întrebările soției și la sărutările fetei. Se sculă, doborât de friguri.

Cu toate acestea, dimineața fu în picioare. Plecă, se duse la Elyseu și avu o convorbire de o oră cu președintele Republicei. Eșind de acolo, d. de Chaverny era cu ochii roșii, ca și cum ar fi plâns.

A doua zi, apărea în *Monitorul Oficial* grațiarea lui Lavardin.

Chiar în noaptea aceea magistratul fu atins de congestie. Se svârcolea în pat, înconjurat de familia înlăcrimată. Într'unul din rarele momente de luciditate, pe care i-le lăsă creierul, se întoarse spre fiul lui — așa cum odinioară făcuse bătrînul conte — și zise:

Conștiința!

Acesta îi fu cel din urmă cuvânt.

Să nădăjduim că indemnul lor nu va răsună în pustiu. Și mai ales să nădăjduim că exemplul lor, al celor mici, va fi imitat de cei mari, că se va forma o societate puternică a secelenilor din țară, care să fie în stare să salveze școalele de acasă, să le aducă la renumele, de care se bucurau în trecut, când în ele propovăduiau I. Dorca, Petric, Dojaru, Bârseanu și alți dascăli, a căror amintire trăiește și azi în sufletele ghiaburilor de azi.

La Ploiești, Galați, Râmnic, Medgedia, Constanța și peste tot unde secelenii sunt în număr mare, s'ar putea imita exemplul celor din București. Și ar fi o fericire pentru școalele de acasă.

Correspondent.

Congregația dela Deva.

— Alegerea de vicecomite. —

Deva, 4 Iulie.

(Dela corespondentul nostru). Administrația județului Hunedoara de luni întregi e prădată de scârboase certe pentru pâne, susținute cu îndârjire prin cele două grupări familiare ungurești, dintre care una își are exponentul în prefectul județului, ceialaltă în subprefectul ridicat din slujbă.

Fiind acest județ în peste 90% locuit de Români, a fost fatal să ni-se creieze și nouă o astfel de situație, în care să ni-se impună o atitudine, chiar și în această respingătoare luptă de pâne a mititeilor urmași de nemeși trufași și volnici de odinioară.

Conflictul păcătos a izbucnit cu putere elementară în congregația ținută în luna Mai, când s'a comunicat ridicarea din post a subprefectului și când Românii, membrii ai congregației, chiar și așa pe inciripatele, au folosit prilejul să infierze păcătoșenia sistemului de guvernare și lipsa moralului, cu care se forțează vrăjmășia familială, în paguba intereselor obștești.

În această congregație s'a hotărât, cu majorizarea grupeii prefectului să se întregască postul de subprefect cu un supleant, ales în regulă în o proximă congregație.

Această congregație, chemată anume numai pentru alegerea supleantului de subprefect s'a ținut azi în 5 Iulie n.

Clubul județean al partidului național român, în conformitate cu adunarea ținută la Orăștie, în ziua adunării populare a hotărât să pună candidatura la subprefectura a celui mai bun nostru, a dlui Dr. Aurel Vlad.

Prin această candidare se intenționau două lucruri: În rîndul întâi o demonstrație, că noi, majoritatea din județ, conștii de importanța noastră, pretindem să ni-se recunoască rolul, ce trebuie să'l avem în administrarea propriilor noastre interese.

Ceialaltă considerație era de ordin tactic: să salvăm pe membrii Români de incomodările „cortegiilor” celor două grupări ungurești.

În vederea acestei lupte, foarte rari la noi, clubul comitatens a luat măsurile de lipsă, chemând sub arme pe toți cei 116 membri Români (din 480, câți sunt în județ). Împărțiți și certați membrii Ungri, noi formam o putere respectabilă.

Hotărâtă susținerea dlui Dr. A. Vlad — pentru stabilirea tacticii dela alegere — azi dimineață, în preajma adunării, membrii Români au ținut o consfătuire intimă.

Din cei 116 membri, la aceașetă consfătuire abia au luat parte vre-o 45 membri.

În șirul discuțiilor au ieșit la iveală feluri de gândire străine și diametrul opuse aspirațiilor de conștiință muncă și luptă națională.

Era vorba despre atitudinea ce o să ia Românii pentru cazul când la prima alegere nici un candidat n'ar întruni majoritatea absolută, împusă de lege.

Pentru explicare amintesc că gruparea perfectului, exponent servil al lui Tisza — în corțesirile desnădăjduite ce le-a făcut în preajma alegerii nu cerea dela membrii Români decât să nu voteze la a doua alegere, după ce la întâia alegere, votând Românii cu Dr. Vlad, nici un candidat nu va întruni majoritatea absolută.

Dela început se simțea duhul „păcii” și cu invocări de motive de ordin personal — se milita din o parte — pentru pasivitate, la a doua alegere.

Deputatul național d. V. Damian a expus pe larg motivele principiare ce ne impun nouă Românilor, ca la a doua votare să rămânem — pasivi.

Incurajat de această motivare d. avocat Dr. Gavril Suciu din Hațeg invocând motive de ordin personal a spus că cooperarea cu justiții a fost o mare greșală de tactică. Fiindcă nici cu guvernul nu putem merge — sprijinește propunerea deputatului Damian.

Vădit, supărat pe felul motivării acestei propuneri — d. Dr. Victor Bontescu a spus adevăruri crude și a propus o potrivită folosire a situației date, provocând o votare, chemată să stabilească cine este întru toate împrejurările aderent și luptător faptic în șirurile partidului nostru național.

Deputatul Damian în sprijinirea de nouă a propunerii sale — a spus adevăruri crude pentru cei ce nu admit o critică cinstită dar justificată asupra actualei conduceri a partidului nostru național.

Invocând din nou principiul solidarității de partid, deputatul Damian a spus că ni-se impune pasivitatea și în urma faptului că mulți dintre membrii partidului nostru s'au angajat prin promisiile făcute celor două grupări ungurești și așa acești slabi numai așa își pot salva promisiile făcute, dacă noi hotărîm pasivitatea în cazul dat iar noi ca partid numai astfel mântuim principiul solidarității.

Membrul V. C. Osvadă a insistat pentru curmarea sinamăgirii cu o astfel de solidaritate, care numai prin pasivități și rezerve ocazionale se poate menține.

După lămuririle dlui Dr. Vlad, Dr. Iustin Pop și alți membrii — votare săvârșită a primit cu zdrobitoare majoritate propunerea dlui Dr. V. Bontescu.

La alegerea ce-a urmat s'au dat 345 voturi dintre cari a întrunit: 197 voturi Csulay Lajos, candidatul prefectului, 101 voturi Lázár Farkas, candidatul grupării fostului subprefect și 47 zi patruzeci și șapte voturi — din 116! — candidatul nostru național d. Dr. Aurel Vlad — deși voturi românești s'au dat aproape 70.

Ceialți „solidari” s'au atașat — nepoftiți la carul guvernului.

O penibilă impresie a lăsat absența membrilor din Orăștie — tocmai din Orăștie, unde Vlad e acasă și e apreciat pe deplin.

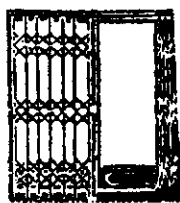
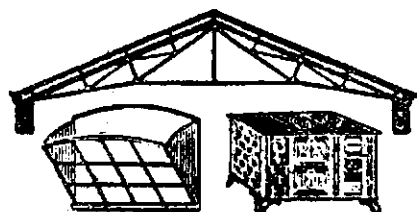
Dintre toți orăștienii au fost de față numai: medicul Dr. Pop și avocații Dr. Silviu Moldovan și Dr. Deak. Ceialți au fost solidari — în pasivitate.

Negustori, industriași, meseriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic al tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugămintea să ne comunice cât mai în grabă numele firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul sau prăvălia lor.

„TRIBUNA“

Szántó Dezső Nagyvárad, Szt. János-u. 25.

lăcătuși pentru edificii.

Telefon 491. — Telefon 491.

Primul magazin Industrial de rolete de lemn din Oradea-Mare. — Atelier de ferărie. —

D. Bănuț la Beiuș.

— Serată artistică-teatrală. —

Beiuș, 3 Iulie.

Aurel P. Bănuț, directorul artistic al „Fondului pentru teatru” și-a început turneul din acest an cu orașul nostru. Vestea aceasta a produs multă bucurie în rândurile celor dornici de a gusta arta românească. Deși era o căldură dogoritoare, totuși pâlcuri-pâlcuri de preoți și învățători dela sate au sosit.

Au venit mulți dela Tincea precum dela Oradea. Aici era aproape toată inteligența din Vașcău, cu preoțimea din jur. Foarte multă preoțime și învățătorime din protopopiatul Beiuș, iar din oraș inteligența, care nu plecase încă în vilegiatură a fost toată de față.

Pentru atâta lume însă noi n'avem sală corespunzătoare. Și publicul ne-a dat să înțelegem în repetite rânduri, să căutăm a avea casa noastră națională, după gusturile noastre și conform cerințelor de acum.

Trecuse orele 7 și sala deja era tixită. Peste jumătate de ceas nu mai e loc, decât pentru protopretore, dl Dr. Wertheimstein, care își face apariția întovărașit de pretorele Carol Zih.

Un signal și se face tăcere. Cortina se ridică, Bănuț, apare și publicul îi face ovatii. Nu-l văzusem de când și-a luat bursa. E tot așa de blajin ca atunci, de o înfățișare plăcută și mai mult melancolic decât vesel deși chiar seara artistică din Beiuș îi va fi procurat multă bucurie sufletească.

Declamă patru poezii, una de conținut serios, două instructive și una veselă. A produs haz cu „discursul de model” în jargonul mai mult sătmărean decât bihorenesc. Bănuț cunoaște bine firea publicului nostru și caută să satisfacă pe fiecare punând în repertoriu bucăți conform gustului celor asistenți.

D-șoara Valeria Ștefănică, absolventă a conservatorului din Augsburg și fiica directorului liceului din Beiuș, e o pianistă de forță. A și delectat publicul cu „Intre brazi”, fantazie națională de Gh. Dinicu, și a acompaniat la pian pe baritonistul Ionel Crișan.

O figură îndesată cu privirea vioaie, expresia feței veselă, își face apariția. E actorul de comedie d. Constantin Calmuschi. Prin declamările comice, așa de originale și naturale, a produs mare ilaritate, ce părea că nu voia să se potolească. A fost neîntrecut, mulțimea înflăcărată l-a chemat stăruitor la rampă și aplauzele conțină numai când se arătă pe scenă artistul Ionel Crișan, baritonist liric dela Academia din Viena. Înfațișarea pretențioasă, întorsături dese din ochi. Dar are o voce plăcută, voluminoasă, duioasă și caldă în notele joase. Câte odată cântarea lui ia un avânt nemărginit, de altădată picură cu o limpezicieune de cristal. În deosebi „Ștefan Vodă și codrul” a stros aplauze frenetice.

A urmat apoi teatru și s-au jucat două piese: „Jertfa” dramă de Miculescu și „Unica fiică”, trad. de Elena de Iacobich.

„Jertfa” lui Miculescu, încăpută pe mâna d-șoarelor Geni și Reli Popa Radu din Făgăraș și dlui Bănuț, a fost jucată perfect și a produs o adâncă impresie.

D-șoara Geni Popa Radu are mare talent pentru jocul de scenă. Nu mai puțin trebuie să remarcăm aici pe d-șoara Reli Popa Radu, care avea limba clară, eleganța mișcărilor, jocul precis și natural. Nu este o debutantă numai căci jocul îi era superior și avea perfectă îndemânare pe scenă. Un talent așa de real, ar fi putut să nu fie cultivat. Sunt sigur, că ar face multă plăcere începătorilor noastre teatrale.

„Unica fiică” a fost jucată de artiștii Bănuț, Ionel Crișan. Constantin Calmuschi, d-șoarele Geni și Reli Popa Radu și diletanții noștri George Ciunga, George Cosma, Paul Theocar, d-șoarele Iuliana Tit. Am conștientizat și aici puterea și biruința dlui Bănuț. Peste tot se vede sigure. Piesa în două acte, pentru jocul precis, înfățișarea vioaie, plină de mișcare, fapte, ni-s-a plăcut și se mântuie prea repede.

Într-o seară să ne mulțămim din toată inima și cu seninătate de recunoștință, că ni-a făcut să petrecem o seară senină gustând arta românească și să ne re-creăm vremuri apuse, când un Pascali și alte

trupe veneau la noi din dorul curat să facă artă națională.

Cât pentru diletanții noștri n'avem decât cuvintele cele mai călduroase. D-șoarele Elisa Ștefănică și Florica Crișan s-au achitat în mod plăcut. Tot așa d-șoara Tit și dl Paul Theocar. Iar Gheorghe Ciunga și Ghiță Cosma fac progrese uimitoare. Ghiță Cosma, care jucase în 24 Iunie cu multă îndemânare pe Cerceluș, azi a dat dovadă de o putere de actor ce e în continuă creștere. Stând un an la București, reîntors acum acasă ne aduce reale foloase prin zelul ce-l desvoltă pentru teatru la noi.

În turneul ce-l face d. Bănuț în Bihor vor lua parte și diletanții noștri.

Cu ce putem răsplăti artiștilor noștri truda lor din sara aceasta? Numai cu căldura inimii noastre. Le-am oferit apoi câte-o jerbă de flori fiecăruia precum și diletanțelor noastre. I-am acoperit cu aplauzele unei isbucniri sincere, și am căutat să se simtă bine în mijlocul nostru precum de bine ni-am simțit și noi în mijlocul lor.

Să nu ne dea uitării precum nu îi vom da nici noi. Și ar fi mare bucuria noastră dacă conduși de nobil scop al închiegării noastre culturale, s'ar abate cât mai des pe la noi.

După concert cină comună, animație la culme. Toaste din partea dlui Bănuț și Dr. G. Cosma, președintele secției fondului pentru teatru, om cumpătat, înțelept, care lucră cu socoteală, zelului și stăruințelor căruia avem să-i mulțămim, că a știut alarma atâta lume în numele artei și culturalei românești.

Sus în sală s'a încins apoi hora, iar jos multă lume în jurul lui Calmuschi ascultă ghidușile lui, precum monoloagele comice și pline de satiră. Din când în când Ionel Crișan întrerupe veselia și risul homeric cu câte-o doină duioasă ce se desfășură lin...

Așa săracă cum e ea

Decât să mă despart de ea
Mai bine-aprind tot satul.

Senin.

N. B. În corespondența trecută nu s'a făcut decât puțină amintire despre portul național, reprezentat atunci în sala de teatru. Era minunatul port țărănesc din Săcusăgi, sat mare în Bănat. E unul dintre cele mai luxoase porturi țărănești. Și dl învățător Damian Sebeșan a avut amabilitatea, deși necunoscut, să ne trimeată câteva, ce-a produs admirație la noi. Grăbim să-i mulțămim și pe aceasta cale pentru dragostea dovedită față de străduințele noastre.

Cât privește apoi munca ce se desfășoară în sânul secției noastre ea se atribuie în mare parte afară de cei amintiți, dnei Aurelia Sălăgean, profesoară, o inimă nobilă, de o cultură frumoasă și care totdeauna a luat partea cuvenită la mișcările noastre culturale.

Scurte popasuri.

— Baden-Baden. —

La capătul nordic al „Pădurii negre”, între dealuri pline de făget, se întinde dealungul unei văi, minunatul loc de cură: Baden-Baden.

Dacă îi lipsește pompa și eleganța străzilor din Wiesbaden, în schimb are grandioasele împrejurimi, unde ceasuri întregi rătăcești admirând cochetele parcuri, cari te primesc atât de prietenește și unde ochiul nu se poate desfăta îndejuns de artisticul aranjament al unei vegetații variate.

În deosebi nesfârșita alee Lichtentaler, e tot ce poate oferi mintea omenească ca gust.

În dupăamezile calde de vară, pe nenumăratele drumuri cari se încrucișează, lume elegantă se mișcă a lene. Fete posomorite nu întâlnești, pentru că acestea văi le șterge încrețiturile frunții, fiecare pare mulțumit și vesel și cu toate că aici se adună lume din toate țările pământului, cu obiceiuri și judecăți diferite, totuși ei trăesc într-o prietenie familiară.

La capătul acestei alee, care e întretăiată de o vale prin care păștrăvăii își poartă neturburați mândria, se află o mănăstire veche, de prin anul 1245, locuită de călugărițe catolice. De acolo drumurile se respiră prin „Pădurea neagră”, unde se află obârșia Dunării, cu sate pitorești și oameni al căror tip seamănă cu al Sașilor din Ardeal. Doar la inteligență, se deosebesc.

Într'un vârf de deal, la capătul unei poiene, se văd și astăzi rămășițele unui castel, vechi de pe vremea Romanilor, pe care vrăjmașia răsboaielor l-a transformat în ruină.

Între monumentele de artă putem număra „Casa de conversațiune” și „Palatul Hamilton” în care se găsește o galerie interesantă de pânze moderne și o colecțiune bogată de obiecte arheologice. Hala unde oaspeții își beau apa minerală, ne prezintă o serie interesantă de frescuri, al căror subiect este luat din legendele „Pădurii negre”.

Nenumăratele vile, în cari se adăpostesc bolnavii de podagră și reumatism, zac pitulate printre frunzișul pădurii, a cărui liniște se revărsa pe toate coastele. Nici un zgomot și nici un urloiu de fabrică nu întâlnești în acest oraș, doar norii plumburii își mai poartă din vreme în vreme, umbrele peste pădurile de fagi.

Cum urcăm pe niște cărări, printre cetina brazilor, o strălucire ne izbește în ochi, care se mărește cu cât ne apropiem de ea. E aurita cupolă a bisericii românești din Baden-Baden, pe care bunul principe Mihail Sturdza, a lăsat-o în amintirea zilelor trăite acolo, să o zidească prin anii 1863/6 pe cheltuiala sa, și care e un monument de-o simplitate răpitoare. Capela e făcută de Klenze în stil bizantin și e încunjurată de brazi, printre cari sunt așezate bănci pentru popasul trecătorilor.

E vremea liturgiei.

Dintr'o strană lăaturalnică ascult, după atâta vreme iarăș slujba dumnezeiască și o pietate și mulțămire adâncă străbate tot eugetul meu. Ca o chemare la o nouă viață, trece cântecul preotului prin inima mea, mă simt par'că acasă, în patria mea, pe văile unde am copilărit, între prietenii pe cari i-am lăsat, sub cerul curat și frumos pe care atâta îl iubesc.

Și un dor mă cuprinde, neînfrinat, puternic și cuceritor, care mă chină și apasă și care neconținut mă chiamă.

I. Enescu.

Serbarea culturală din Oradea-Mare.

— 9 Iulie n. —

Programul serbării culturale din Oradea-mare, ce va avea loc la 9 Iulie n., este următorul:

1. Declamațiuni de Aurel P. Bănuțiu.
Limba românerască de G. Sion.
„Rugămintea din urmă” de G. Coșbuc.
Vulpea și bursucul, fabulă de Al. Donici.
Boul și vițelul de Gr. Alesandrescu.
Un ghiscurs ghe moghel, Improvizație proprie.
Sfârșitul de toamnă
2. Doine românești de Tiberiu Bredicianu,
a) Ce te legeni codrule de Scheletti
b) Mai am un singur dor de G. Șorban
c) Dorința
d) Ștefan Vodă și codrul de G. Dima. Cântate de Dl. Ionel Crișan, acompaniamentul de pian susținut de d-șoara Anicuța Voilean.
3. Declamațiuni de Constantin Calmuschi.
N'ai mânca ceva? de T. Speranță.
Analiză gramaticală **
Are sabie de T. Speranță.
Congresul petrolifer **
4. Compoziții de I. Mureșanu. Executate la pian de d-șoara Anicuța Voileanu.
5. Cântece:
a) Dorința de M. Eminescu
b) Prologul din Pagliaca de R. Leoncavallo.
Cântate de Ionel Crișan, acompaniament.

Fotografiile și portrete, reproducții după fotografiile vechi și noul în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interioruri, academice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate. Ceice se provoacă la anunțul din „Tribuna” capătă 10% rabat. Fiți cu atențiune la firmă.

cu aten- GYULAY KÁROLY
la firmă!

Atelier de fotografii artistice.
— de primul rang. —

TIMIȘOARA, Józsefváros, Hunyady u. 5.

— (Lângă Casina „Délvédék”) —

tul la pian susținut de d-șoara Anicuța Voileanu.

6. „Jertfa” (dramă într-un act de I. Miculescu).

7. „Unică fică” (comedie în 2 acte tradusă de Elena de Iacobich). — Dans. —

Cronică externă.

Muntelegru mobilizează. Situația din Bulcani se agravează pe zi ce merge. Știrile cari sosec astăzi dovedesc limpede că în Albania, fără o soluție radicală, pace nu va putea fi. Deși se spune că Rusia, Italia și monarhia noastră ar fi de acord să se îndrepteze situația pe cale pașnică, totuși Muntenegru pășeste față de Turcia din ce în ce mai agresiv, în așa chip, încât nu se poate presupune că ar fi numai singur fără nici un ajutor ascuns. Malisorii îndârjiți și instigați de atitudinea favorabilă a Muntenegrului, pretind tot mai mult dela guvernul turcesc, care nu a abzis, nici până astăzi de o soluție pașnică. Dar nu au fost destule toate acestea împrejurări provocatoare, Muntenegru pe Sâmbătă, a ordonat mobilizarea unui corp de armată la granița turcească. Acesta este un act atât de provocător încât, dacă puterilor europene nu le succede o potolire a relațiilor încordate, atunci războiul este cea mai logică consecvență a tuturor hărțuierilor acestora. E adevărat că regele Nichita a declarat, că mobilizarea aceasta nu are alt scop decât împiedecrea lătirii revoluției și pe pământ muntenegrean, dar toată lumea cunoaște intrigile acestui statuleț, făcute pe socoteala șacoalei din Albania, la curțile din Roma și Petersburg. Sunt și gazete de acelea, cari în optimismul lor, inspirat poate, pretind că toată mobilizarea muntenegreană nu este altceva decât o simplă manevră, prin care regele Nichita vrea să stoarcă cele trei milioane de coroane cerute dela guvernul turcesc pentru întreținerea malisoriilor refugiați în vremea tratatelor pe teritor muntenegrean, milioane pe cari guvernul turcesc a refuzat să le dea. Toate amănuntele indică însă un iminent război, foarte cu greu de înconjurat și primejdios, tocmai fiindcă vine pe vremea unei complicații tot atât de grave în Marocco, care preocupă iarăși întreaga opinie publică europeană.

Situația în Marocco. Un semioficios german publică următorul semnificativ comunicat: Guvernul german nu este împotriva unor noi tratative asupra chestiunii marocane, dar în privința aceasta Franța trebuie să facă primii pași. Și tratativele însă, numai atunci vor duce la un rezultat favorabil, dacă puterile interesate în Marocco, Franța, Spania, Anglia și Germania ar cerea dinainte de tratative să observe o procedură unitară. Ediția a doua a conferenței dela Algeziras este cu desăvârșire exclusă, asemenea și asupra tratatului franco-german din 1909 nu se mai poate discuta, pentru că tratatul este în legătură cu actele dela Algeziras. Dacă vrea însă Franța să iasă din încurcătură fără nici un conflict, atunci în primul rând trebuie să facă mărturisiri clare asupra intențiilor ei în Marocco, pentru că are dreptate Franța când se gândește că prezența unui vas de război german la Agadir este o apostrofare, că lucrurile nu pot fi duse la extrem.

Acesta este textul comunicatului, care în limba lui vorbește destul de limpede și lămurște lumea asupra intențiilor foarte serioase ale Germaniei. Germania, când și-a trimis un vas de război la Agadir, nu s'a gândit numai la apărarea cetăților ei din Marocco, ci a vrut să pună odată capăt cucerii franceze tot mai accelerată și să grăbească împărțirea Marocului între patru puteri interesate, de cari pomeneste comunicatul. Stând astfel lucrurile și fiind vorba de o împărțeață atât de anevoioasă, nu se pot prevedea încă urmările cari foarte ușor pot să fie și foarte grave.

Contrarevoluție în Portugalia. Ziarele din Londra aduc știri îngrijitoare despre situația

internă din Portugalia. Un ziar englez a primit dela corespondentul său știrea că între marinari și trupele de infanterie, credincioase guvernului republican, ar fi avut loc ciocniri sângeroase. Partidul morahist, spune corespondentul englez, a reușit să răsvrătească marinarii — urzitorii republicei! — cari au pornit spre palatul ministrului-președinte. Infanteria a tras asupra lor mai multe salve și a reușit să-i respingă.

O altă telegramă din Londra anunță că la ordinul guvernului au fost arestați doi ofițeri și un redactor, implicați în răsvrătirea marinarii.

Preotimea deasemenea îndeamnă poporul să ia arma și să restabilească monarhia.

Votul universal în Belgia. Liberalii belgieni cari au lucrat împreună cu socialiștii la răsturnarea guvernului clerical, s'au înțeles cu aceștia pentru a aduce lupta mai departe și în alegerile dela toamnă. Până acum socialiștii vocau votul universal fără nici o mărginire pentru toți cetățenii vârstici și nepedepsiți pentru fapte josnice.

Liberalii voeau să aibă 2 voturi alegătorii părinți de familie și trecuți de 35 ani. Mai era să se socoată vârstnicia politică dela 25 de ani.

Acuma au primit și ei reforma așa cum o cer socialiștii.

Votul universal va fi pentru cameră, provincii și comune. Alte puncte de program comun sunt: slujba militară personală și înpuținarea timpului de stat sub steaguri; învățământul obligator și mirenese; pensii pentru muncitorii bătrâni etc.

Organizarea republicii portugheze. Din Lisabona se anunță: O comisie specială, însărcinată a prezenta adunării naționale proiectul de constituție, a adoptat dispozițiunile următoare: Republica va avea un președinte, ale cărui apunamente se vor fixa înainte de alegeri. Vor fi două adunări dintre cari una va fi chemată de consiliul municipalistilor. Membrii săi vor fi aieși dintre consilierii municipali din întreaga țară. Președintele va comunica cu adunările legislative prin Mesagii. Miniștrii nu se vor prezenta parlamentului.

Despre iluzii.

De Aurel Bratu.

(Urmare).

El nu-și dă seama că de multe ori o elipă de bucurie trage mai mult în cântarul vieții, decât ani întregi de chinuri și suferințe. Sunt ciasuri în cari intensitatea vieții este așa de mare că, puse în cumpănă cu tot șirul posibil al anilor, ele ridică talerul balanței. Iți trebuie trei zile ca să te sui în vârful unui pisc înalt al Alpilor și găsești că aceste trei zile de oboască prețuiesc cât scurta clipă petrecută pe creștetul înălbit al muntelui, în liniștea adâncă a cerului.

Sunt de asemenea clipe ale vieții în cari se pare că ești pe o culme și că privești de pe înălțimi; în fața acelor clipe, tot restul numai are nici o însemnătate.

Când pesimiștii cred că văd o iluzio în farmecul viitorului, li-se poate întoarce această impulare; cei ce se lasă păcăliți de ochii lor sunt ei însuși, cari, contemplând lumea c'o privire prea distrată — prea departe, așa zicând — n'o înțeleg.

De iluziile pesimismului să ne ferim căci sunt distrugătoare.

Leac în contra lor — zice Guyau — este știința igienii intelectuale și fapta.

Această știință va putea să împiedece sau să vindece deprimarea ce urmează unei întăritări exagerate, care pare a fi formula fiziologică a pesimismului și pe care Grecia eugetătoare n'a cunoscut-o.

La al doilea, fapta, munca ordonată, cumpătată și stăruitoare, încă are efect binefăcător. Acela care făptuiește n'are timpul de a se înduioșa asupra scumpului său eu, nici de a-și diseca și analiza simțămintele, procurându-și o droaie de iluzii neliniștitoare.

Fapta singură dă încredere în sine, în alții, în lume. Meditația curată, eugetarea singuratică, izolată, pustie, sfârșește prin a-ți scoate și de-părta forțele vii, prin mulțimea iluziilor produse.

Ca să aibă foloasele ce i-le atribuirăm, fapta să fie încheată în vre-o operă, în vre-o lucrare anumită, hotărâtă și până la oarecare punct apropiată. A voi să facem bine, nu lumii întregi, nici omenirii întregi, ciace ar fi iarăși o iluzie, ci unor oameni anumiți; a alina o suferință, o durere sau o mizerie de față; a ușura sarcina cuiva ori a-l ajuta la o nevoie sau la o nenorocire, — iată ceea ce nu poate amăgi; ceea ce nu poate fi o singură iluzie: știm aceea ce facem; știm că scopul va merita străduințele noastre, nu cu înțelesul că rezultatul va avea o însemnătate în masa lucrurilor, ci cu înțelesul că va fi de bună seamă un rezultat și un rezultat bun, știm că fapta noastră nu se va pierde în nemărginire, cum se pierde un mic abur în albastrul văzduhului. A faee să dispară o suferință, e aceeași un scop mulțumitor pentru o ființă omenească. Schimbăm prin aceasta cu o nemărginit de mică parte suma totală a durerilor din univers.

Înainte de a săvârși fapta să ne dăm seama de ceea ce vrem și de ceea ce putem face, altcum adeseori suntem purtați de iluzii, cari trec uneori în descurajare, dacă nu avem grije. Un caz din care putem trage învățătură folositoare în privința aceasta este următorul:

„Marele părinte bisericesc și scriitor, fericitul Augustin — serie părintele Petrov — povestește despre sine, că după ce scrisese multe cărți spre lămurirea credinței și a vieții creștinești, își propuse să scrie o carte despre Dumnezeu. S'a pus pe lucru. De dimineață s'a așezat a masa de scris. Scrisese titlul „Despre Dumnezeu” — și acum medita într'una, cum ar putea să explice oamenilor mai bine ce e Dumnezeu? Și s'a gândit mult, dar nu i-a venit nici o idee bună.

Obosit de eugetarea încordată a simțit că începe să-l doară capul și a eșit în liber, la malul mării să se recreeze. Plimbându-se aci îngândurat, dă de un copil, care și-a făcut o groapă în năsip, și cu un hârb de ulei aducea apă din mare și o turna în groapă. Augustin îl întreabă: „Ce faci tu băete?” Iată am făcut o groapă și vreau să torn în ea toată apa din mare”, — răspunse copilul, văzându-și mai departe de lucru. Augustin surise și plecă mai departe zicându-și în sine: „Cât de naivi sunt copii! Cât de puțin înțeleg. Cum poate crede mititelul acela, că va goli cu hârbul său întreaga apă din mare în groapa mică?” Și gândindu-se de nou la tema sa, i-se lumină mîntea și-și zise așa: „Bine, dar nu sunt și eu un asemenea copil? Nu vreau și eu, eu slaba mea minte să cuprind și să fac pe alții să cuprindă întreaga ființă a mării și nemărginitei dumnezeiri? Nu, nu e cu puțință celui mic să cuprindă în sine aceea ce e mare, ci trebuie să se mulțumească cu aceea ca cel mic să se poată pleca în fața celui mare, să se supună cu totul voinței lui, să se silească a înțelege această voință și apoi să o aplice în viață”.

De câte ori facem și noi ca și Sftul Augustin planuri mari, cari întrec puterile noastre, nedându-ne seama despre aceasta. Așa se explică faptul că atât în viața particulară, cât și cea publică avem atâtea planuri, care de care mai mare și mai minunat, dar așa de puțin cari au trecut și în realitate. Și cu cât diferența aceasta crește, cu atât mai mult nefericirea noastră se sporește și pe urmă ajungem prin o altă, iluzie, a nu mai avea încredere în puterile noastre, pentru că așa de rar le punem în serviciul unor planuri mai mărunte, în proporție cu puterile de cari dispunem, și realizabile fără mari eforturi.

RETAY & BENEDEK

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Se expedează pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, porți, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostas și icoane sfinte etc.

Lucrează iconostas, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

Prețuri curente, preliminare, sau desemnări se trimit la dorință.

Când te ții mai puțin decât iești ai o iluzie, precum și când te ții mai mult decât iești ai o iluzie. Amândouă sunt păgubitoare pentru om și societate. Cea dintâi se manifestează în govăire și frică, cea din urmă izbucnește ca închipuire, înfumurare, vanitate, egoism, trufie, mândrie, o-brăznicie, nerușinare, poftă de a stăpâni și lipsă de considerațiune.

Când omul se prețuiește pe sine după cât plătește, e scutit de aceste scăderi morale.

O adevărată conștiință despre valoarea proprie se manifestează în curaj și încredere în sine, împreună cu smerenie și modestie.

Ea nu te lasă să-ți faci atâtea iluzii despre eul propriu.

(Va urma).

Invitare la abonament.

Stăm în fața unui nou semestru de abonament. Acum când o campanie detestabilă, nelocală și ingrată s'a pornit împotriva ziarului nostru, drept răsplată pentru nesfârșitele sale servicii aduse cauzei naționale, avem îndoită nevoie de sprijinul prietenilor și a cetitorilor noștri statornici și credincioși, cari nu s'au lăsat mistificați nici terorizați.

Li rugăm pe toți să grăbească cu reînnoirea abonamentelor, și să facă o propagandă în cercul lor, pentru câștigarea de noi abonați, pe reștanțieri să-și achite datoriile lor, căci ziarul nostru este avizat acum la propriile sale puteri în lupta grea ce o duce pentru interesele naționale.

În față, loviți cu șeptesprezece procese de presă, dintre cari cel dintâiu se va desbata la 16 August în spate loviți de focul concentric al unei propagande organizate de calomnii, minciuni și invective, nădejdea noastră se reazămă pe acea parte sănătoasă a publicului nostru care are independența sa de judecată, spiritul de discernământ și devotament adânc, desinteresat și sincer pentru cauza națională.

Apelăm deci la ce e mai bun în societatea noastră, la acea parte a publicului nostru care poate crede în indemnurile cinstite ale unui ziar, în mărturisirile sale de credințe loiale și drepte, fiindcă cugetarea ei însăși este nestricată, loială, dreaptă și cinstită.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

In România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

Redacția și Administrația „Tribunei.”

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-ter Nr. 22. — Etajul I în fața palatului administrativ (comitatului)

INFORMAȚII.

ARAD, 6 Iulie n. 1911.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, numărul următor al „Tribunei” va apărea Sâmbătă noaptea, la orele obișnuite.

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță o nelinșmănată urcare a temperaturii, cu ploi sporadice (furtunoase) în răsărit. Temperatura la amiază a fost 19.2% Celsius.

„Vlădica dela Gherla”. Articolul publicat sub acest titlu, la loc de frunte, ne vine din partea unui distins preot al diecezei de Gherla. Pe cât știm noi, însă, la scaunul vacant dela Gherla va trece Il. Sa Episcopul dela Lugoj d. Vasile Hossu, și astfel chestiunea vacanței va privi mai de aproape scaunul episcopal al Lugojului, ceea ce nu alăturează întru nimic adevărurile cuprinse în acest articol.

— Pentru bustul lui Eminescu am primit azi dela dl Iosif Botean din Deva suma de 5 cor.

— **Loteria Reuniunii femeilor din Arad.** Reuniunea Femeilor Române din Arad, ne roagă să aducem la cunoștință, că tragerea loteriei de obiecte s'a amânat, din cauza că nu s'a desfășurat încă decât un număr prea mic de losuri.

Facem totodată atât în numele Reuniunii cât și a cauzei mari pe care o reprezintă, un călduros apel, către toți sprijinitorii culturii naționale, către toate instituțiile noastre să binevoiască a cumpăra și a primi desfacerea acestor losuri, cari au o mie de câștiguri de frumoase și prețioase obiecte românești.

— **Moștenitorul de tron al Turciei la Viena.** Prințul Iussuf Izzedin moștenitorul tronului turcesc venind dela Roma s'a oprit pe trei zile la Viena. Moștenitorul călătorește incognito și astfel nu va face nici o vizită oficială. Din Viena va călători direct la Constantinopol.

— **Moartea reginei Maria Pia.** O telegramă din Turin anunță că regina Maria Pia, văduva regelui Portugaliei, Ludovic a încetat din viață în cartelul dela Supinigi, în etate de 64 de ani.

Decedată regină s'a născut la 1847 în Turin. Tatăl ei a fost regele Victor Emanuel II. În 1862 s'a căsătorit cu regele Portugaliei Ludovic. Ludovic a murit în anul 1889, ajungând pe tron fiul său, Don Carlos, care căzu victimă împreună cu moștenitorul, atentatului dela Lisabona. Dela această nenorocire văduva regină-mamă a trăit retrasă de sgomotul vieții, — în amintirea durerii a celor dispăruți. Iar când în anul trecut a fost surghiunit și nepotul său regele Manuel, regina a părăsit Portugalia, căutând adăpost la cumnata sa, regina Margareta soția decedatului rege Umberto din Italia. Ultimii ani au fost bogăți în dureri, cari de cari mai puternice, curmându-i viața.

Vestea despre moartea reginei a produs regrete în întreaga Italia. La desnodământul fatal au fost de față: regina Helena, regina Amalia și ducele Oporto. Morții i-a premers o agonie lungă. Pe castel a fost arborat drapelul negru.

Camera la vestea morții reginei, a ridicat ședința în semn de doliu.

— **Pavel Stana**, învățător gr. or. român în Șimand, a repauzat la 5 Iulie n. în vârstă de 56 de ani.

Odihniască în pace!

— **Excursionistii unguri în România.** Membri „Uniunii agricole ungare” au sosit în Ro-

mânia, Luni, însoțiți de d. Nicoleanu directorul agriculturii din ministerul de domenii au vizitat eri în trăsuri Sinaia și împrejurimile orașului; iar apoi au plecat la Ploiești.

Marti, la orele 12 și jum. s'au prezentat la ministerul de domenii.

Excursionistii au sosit în România la Predeal, Luni, orele 7.30 dim. unde au fost primiți de d. Nicoleanu directorul general al agriculturii din ministerul de domenii și d. inspector agricol Cărunț.

— **Suspendări în Făgăraș.** Președintele tribunalului din Brașov, Wittich, delegatul ministerului de justiție, a suspendat din oficiu pe judecătorul de ocol din Făgăraș Náduvay László, pentru iregularități.

Comitele suprem l'a suspendat, tot pentru iregularități, pe arhivarul comitatului Kiss Kálmán.

— **Distincție.** Profesorul dela universitatea din Viena Dr. Wilhelm Mayer-Lübke, a fost distins de regele Carol cu ordinul „Coroana României”.

— **Castelul Peleş.** Cunoscuta revistă germană „Das Buch für Alle”, publică în numărul său din urmă o ilustrație reprezentând Castelul Peleş din Sinaia, însoțită de o frumoasă descriere a romanticei reședințe de vară a regelui Carol.

Articolul se termină exprimând regretul că în vecinătatea acestui castel se va înființa o bancă de joc care va transforma vilele edilice din Sinaia într'un cuib al jucătorilor din toată lumea.

— **„Comorile României”** este titlul unei excelente reviste literare-ilustrate, care a apărut de curind sub îngrijirea dlui Nerva Hodos. dela Academia Română.

Publică articole și versuri semnate de Carmen Sylva, Barbu Delavrancea, Al. Vlahuța, Gh. Ranetti, Maria Rosetti, Al. Tzigara-Samcea, Jean Jaquet, Lepădatu etc. și aproape 50 ilustrațiuni alese. Tiparul și hârtia sunt din cele mai bune.

Un număr 2 lei 50 bani.

— **De ale jandarmeriei ungurești.** Cu prilejul procesului fraților Zsilinszky, cari l-au împușcat pe Achim, unul dintre apărători a ridicat împotriva jandarmului din Ciaba acuza, că au stat în serviciul lui Achim, care le da bani, ca să-i facă mici servicii.

Comenduirea jandarmeriei a ordonat ancheta. Jandarmii, firește, toți au declarat că acuza e lipsită de orice temei. Martorul Dr. Székely Lajos a declarat, însă, că în Ciaba au fost mai mulți jandarmi cari primiau dela Achim «împrumuturi», în schimbul cărora îi făceau mici hatăruri...

— **Greviștii îndărătnici.** Lucrătorii din Manchester au declarat grevă generală, deoarece patronii nu le-au urcat lefurile. Eri în ziua sistării lucrului, — sau adunat în grupuri pe stradă demonstrând contra capitalului și al patronilor. Demonstrația luase proporții mari așa că poliția s'a văzut nevoită să intervină. A somat pe greviști să se abțină dela demonstrații. Neluând în seamă această somare s'a iscat între poliști și greviști o cumplită încăierare, care cu tot tactul recunoscut al poliștilor din Anglia, a avut totuși urmări triste. Peste 50 de persoane au rămas rănite. Harța a durat de dimineața până la orele 2 după amiază.

— **Incheierea serbarilor încoronării din Anglia.** Alături a decurs ultima serbare aranjată cu prilejul încoronării. A fost revista ținută de rege trupelor de copii, de sub comenduirea vestitului general al războiului bur, Baden-Powell. Trupele numărau la 35.000 de copii soldați. Armata întreagă este împărțită în 3 corpuri, corpul

Fabrica de tâmplărie

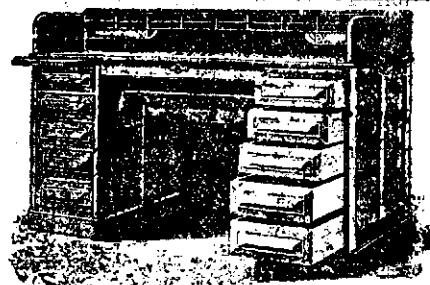
instalată cu putere de mașini

ERŐS VICTOR FIAI

din Marosvásárhely, Régikorház-utca 3.

Pregătește **mobiliere complete** pentru locuințe, birouri, magazine, farmacii, biserici și școli după model în orice stil **Mobilier american** pentru birouri și sipe cu stropuri pentru acte se pregătesc la comandă

— și în diferite calități, precum se vede și din desene. —

întâi, al leilor, al doilea al tigrilor și al treilea al leoparzilor. Signalul de alarmă fiecare corp îl are asemenea urletului animalului, căruia îi poartă numele. Când perechea regală a sosit în curtea unde se aflau adunați micii soldați, a fost întâmpinată de urale puternice de oșteni.

Generalul a comandat defilarea, care s'a făcut după toată rigurozitatea. După cele 3 corpuri venea, coloana «vulturilor» compusă din cei mai sprinteni băieți, iar la urmă de tot detașamentul de salvare. În rîndul acestor din urmă, regina observând la un copil o decorație, a cerut explicații. Generalul i-a istorisit întâmplarea, cum soldatul lui a scăpat viața unui băiat. Regina a chemat apoi la sine pe bravul oștean și l-a sărutat pe frunte.

Această revistă a fost încheierea festivităților dela încoronare.

— **Accidente serbărilor din America.** Cu prilejul marilor serbări naționale aranjate cu prilejul aniversării libertății, s'au întâmplat mai multe accidente. La jocurile cu foc bengalic din New-York explodând o uzină, a omorât treizeci de inși, și a rănit grav peste o sută de persoane. Numărul victimelor este însă cu mult mai mic față de nenorocirile din anul trecut, când și-au pierdut viața 40 de oameni și au fost răniți peste 300 de inși.

ECONOMIE.

Curs de învățământ pentru pantofari. Aducem la cunoștința obștei noastre, că la școala de specialitate de pantofărie din Sibiu, subvenționată de stat, anul școlar 1911/12 începe la 4 Septembrie n. c., pe când devin vacante și 18 stipendii (de câte 10 cor. lunar).

Cursul de învățământ pentru învățăcei ține 3 ani, iar pentru calfe (sodali) numai 5 luni.

Elev (învățăcel) ordinar (regulat) poate să fie numai acel băiat, care a absolvat cu succes bun 4 clase elementare (primare), a împlinit vârsta de 12 ani și este bine dezvoltat și deplin sănătos. La cursul de 5 luni se primesc și calfele (sodali) și și măiestrii, cari practică (lucră) meseria, dacă împlinesc condițiile de sus.

Elevii (învățăceii) din provincie (afară de Sibiu) pot fi primiți în internatul ce stă în legătură cu școala.

Cu deslușiri mai de aproape bucuros servește directorul școlii, dl Schuster Martin din Sibiu (Str. Turnului nr. 29). Cererile, cari pot fi scrise și în formă de epistolă sunt a se înainta până la 15 Iulie

Atragem luarea aminte a părinților, cari ar dori

să-și dea copiii la pantofărie asupra școalei de specialitate din Sibiu.

Sibiu, 27 Iunie 1911.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu.«

Victor Tordășianu,
prezident.

Stefan Muca,
notar.

Biletele Băncii Naționale a României. Din București ni-se anunță: Dl Al. Marghiloman ministrul de interne, a adresat d-lor prefecti următoarea circulară:

«Unii speculanți răspândesc mai cu osebire în comunele rurale, șgomotul că Banca Națională, nu ar mai fi plătind biletele ei model vechiu.

Aceste șgomote nu sunt decât o culpabilă manoperă săvârșită în scopul de a înșela pe țărani. Pentru a pune capăt acestor specule, banca prin »Monitorul Oficial« din 16 Iunie curent, aduce odată mai mult la cunoștința generală, că biletele ei, fie oricât de vechi și de uzate, se plătesc la prezentare, în toate sucursalele și agențiile băncii, pe valoarea nominală scrisă pe ele.

Vă rog domnule prefect, să luați măsuri ca comunicatul Băncii Naționale să fie afișat la toate primăriile rurale precum și la secțiile jandarmiei rurale.

BIBLIOGRAFII.

Nicolae Sulică, profesor: «Câteva date referitoare la activitatea armatei romane în Dacia» (Extras din anuarul școalelor medii române din Brașov pe 1910—11). Brașov, tipografia A. Murășianu.

P. Garbovicianu: «Dare de seamă despre mersul societății pentru învățătura poporului român». București, Tipografia cărților bisericești.

A apărut și se află de vânzare la autor (Brașov, str. Fântânii roșii Nr. 2) precum și la toate librăriile din țară:

D. Cl. Jugu: «Căntece și plângeri», ed. a II-a. Preț 2 cor. plus 20 fil. porto.

Tot dela acelaș autor au mai apărut: «Resignare», romanță pentru voce și pian, 50 fil., «Vioarele de iarnă», «Marșul studenților» și «Thalia română» à 40 fil. plus 10 fil. porto.

Redactor responsabil: **Iuliu Giurgiu**.
„Tribuna“ institut tipografic, Nichin și 1918.

REISZ MIKSA fabrică de MOBILE

în

Oradea-mare-Nagyvárad

Calea Rákoczi-ut No 14.

(Lângă Apolo).

PROFESOARĂ

cu cvalificație pentru școlile civile,
dă instrucție din limba germană
și franceză. Adresa la »Tribuna«.

GRUBER DEZSŐ

magazin de pălării și articole
de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fész«

Noutăți în pălării de domni și
copii, albituri, cravate și totfelul
de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințios!

Leon Tolstoi.

54

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Figura impozantă a lui Nesvitzski, însoțit de cazaci amenințările lui Denissoff, care-și scutura sabia, le îngădui în sfârșit să treacă la capătul celalalt al podului și să oprească infanteria.

Nesvitzski se apropie de colonel, îi transmite ordinele și se întoarce iar lângă general.

Denissoff se opri lângă punte și privea la defilarea escadronului său; infanteriștii, frământând noroiul cu picioarele, se uitau la husarii chipeși și curați, cu acel sentiment de batjocură și de răutate, cu care se grădise între dănsulele corpurile deosebite de armată.

XXXIII.

Inamicul care se zărea dincolo de deal nu era încă vizibil de pe pod, când deodată, pe înălțarea opusă, apărură soldați cu mantale albastre și artilerie: erau Francezii!

În după amiază vremea se luminează, soarele cobora limpede pe Dunăre și pe munții întunecoși cari o înconjurau. Văzduhul era liniștit, și sunetul goarnei și strigătele dușmanului nu se auzeau decât la rare intervale. Numai un spațiu, de câteva sute de metri, despărțea acum pe Ruși de Francezi.

Pe colină, la inamic, un fum apăru și o ghiulea sbură șuerind deasupra capetelor escadronului. Ofi-

terii cari stăteau laolaltă se reîntoarseră la postul lor. Husarii începură să-și alinieze caii. O tăcere se întinse în escadron. Cu toții priveau la inamic și la comandant așteptând un ordin.

O a doua și o a treia ghiulea sbură.

Era vădit că dușmanul trăgea asupra husarilor, dar ghiulele, cu un șuer egal, sburau pe deasupra capetelor husarilor și căzură cu mult îndărătul lor.

Pe toate fețele, dela Denissoff până la gornist, se vedea în jurul buzelor și la bărbie aceiaș trăsătură de luptă, de excitație și de emoțiune.

Sergentul major se întuneca privind soldații ca și cum îi amenința cu pedepse; Rostoff care era în flancul stâng, călare pe frumosul Gracik, avea aerul fericit al unui elev care trebuie să treacă un examen public, în care e de mai înainte sigur că va reuși.

— Ah! Rostoff, strigă Denissoff văzând chipul fericit al junkerului; iată-te la serbare.

Rostoff se simțea pe deplin mulțumit.

În clipa aceea șeful se arătă pe punte. Denissoff îl întâmpină cu zor:

— Excelență, dați-mi voie să-i atac; îi voi respinge.

— Ce-mi tot cânti aici? întrebă generalul cu o voce plătisită ca și cum ar fi voit să gonească o muscă supărăcioasă. Și pentru ce-mi stai colea? Nu vezi că gonașii bat în retragere? Retrageți trupele.

Escadronul trecu din nou puntea și eși din linia obuzurilor fără să se piardă un singur om. Cele două escadroane ale regimentului din Pavlograd, după ce trecură puntea, începură să se urce pe munte. Comandantul regimentului se apropie de escadronul lui Denissoff, și ducându-și calul la pas, călărea alături de Rostoff, fără a acorda junkerului nici o atențiune, cu

toate că se vedeau pentru întâia oară de când cu discutia lor asupra lui Telianin.

Rostoff simțindu-se în rînduri în puterea unui om față de care se credea vinovat, nu perdea din vedere umerii atletici și gâtul roșu al comandantului.

În clipa aceea Gerkoff se apropie de comandant. După expulzarea lui din statul major gneral, Gerkoff nu rămase la regiment declarînd că nu va face prostia să se lupte în rînduri când putea avea mai multe șanse de avansare, stînd cu mâinile încrucișate la statul major. El reuși să fie numit în calitate de planton al prințului Bagration. De data asta aducea fostului său superior, poruncile șefului arier-gardei.

— Colonele, spuse el adresându-se dușmanului lui Rostoff, aveți porunca să dați foc podului.

— Cine a dat această poruncă? întrebă colonelul iritat.

— Nu știu, colonele, răspunse ofițerul cu gravitate, dar prințul mi-a zis: „Mergi și spune colonelului să trimeată husari ca să dea foc podului”.

Numai decât după Gerkoff veni și un ofițer din suită și aduse aceiaș poruncă; după el se ivi grosul Nesvitzski, ținându-se cu greutate pe calul său căzăcesc, și strigînd din galop:

— Dar, colonele, ți-am mai spus să dai foc podului. Colonelul opri regimentul și adresându-se lui Nesvitzski:

— Mi-ai vorbit de materii inflamabile, dar nu mi-ai spus să aprind puntea.

— Dar, tătucale, făcu Nesvitzski, scoțându-și chipul și ștergându-și părul asudat, cum de n'ai înțeles să dai foc podului când ți-am vorbit de materii incendiare?

(Va urma).

Pământ

de mărime cca 212 jughere ungurești, e de vîndat, de tot lângă stațiunea Nădlacului (Nagylak). Constă din arătură și livadă, cu pajiuri deajune pentru vite, magazină și locuințe. Licităția se ține în 30 Iulie nou în casa comunală din Nădlac. Deslușiri dă Mihai Șerban Halle a/ Saale Wilhelmstrasse No. 16 Germania.

Un tânăr, student în medicină, bine desvoltat și student foarte bun, caută domnișoară sau doamnă cu care s'ar fi căsătorit sau căsători și cu a cărei ajutor ar putea urma cariera mai departe. Se cere și mere. Ofertele sunt a se trimite la Administrația »Tribunei« sub numele »Galenus«.

De vîndut.

10 butoaie pentru vin de 100—120—160 litre. — Arad, Strada Boczkó, nr. 3.

ANUNȚ.

La proprietarul Ioan Popescu în Magyarád se află de vânzare în cant mare și mic:

vin vechiu și nou
de Măderat.

Cele mai bune

Vinuri de deal,

se găsește la Iulius Dános, producător de vinuri în Șiria pe lângă urm. prețuri:

Vin de masă prima calitate, azuriu Cor. 50.—
Vin de Rizling prima calitate » 54.—
Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie Cor. 56.—, 60.—. Vinuri: Schiller Cor. 60.—. Vin roșu (Bikavér) 80.— și 90.— de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de înmormînt, începând dela 100 litre de orice calitate.

Serviciu culant, vinuri admirabile prima calitate.

Adresa pentru scrisori și telegrame:

Iulius Dános,

mare producător de vinuri
Villágos (Șiria, Arad m.)

KÁDI FERENC

căltunar ortopedic pentru bărbați și femei
Temesvár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.

Își recomandă depozitul său bogat asortat cu
ghete p. bărbați, femei și copii
calitatea cea mai bună cum și comande după măsură pelângă prețuri convenabile. Reparațiunile se primesc pelângă prețuri ieftine.

Stefan Fekesházy

Institut de vopsitorie de haine și curățătorie chimică
Bistrița, Főter 17. Lângă Primărie.

Primește: curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și albituri de pat; perdele și orice lucrări de bransa aceasta cu prețuri foarte ieftine.

Curățire și vopsitorie chimică de totfelul de haine pentru bărbați și femei, pardesii și jachete fără ale desface; apoi materii de mobile, perdele dantele și altele. Execuție promptă. Prețuri foarte moderate.

LUCZA JÓZSEF

atelier chimic p. curățitul hainelor
Szeged, Laudon-u. 9.

PRIMEȘTE:
vopsirea și curățirea hainelor bărbătești femeiești de copii și preoțești, postav, de mobile, haine de doliu etc. Mai departe primește curățirea penelor de pat, cu mașina prin ce își redobâdesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf. Comandele din provincie se efectuează imediat.

Haine bărbătești și femeiești, întregi sau desfăcute, draperii și perdele de dantelă, haine de piele, odăjdii, acop. de altare le

curăță și vapsește

mai bine și mai ieftin -dnul
Fintzler Ferencz,
vopsitor și spălător chimic în
Nagyvárad, Bazárépület,

în laturea dinspre teatru. În vecini cu ciosornicarul Kepes.

— Rog să se țină seamă la firmă. —

Institut de pictură bisericească în Sighetul-Maramureșului.
(Templomfestészeti Műintézet, Máramarosszigeten).

Cancelaria: Piața Erzsébet-főter No. 11, ușa 18.

Ne angajăm pentru pictarea în stil modern și foarte artistic a internelor bisericilor, icoane pe cerme, fresco, icoane pe altar, altare construite de iconostas, auritură, pictarea icoanelor de iconostas, crucifixe, icoane la încrucișarea drumurilor, pictarea icoanelor sfinte și a orice soi de icoane bisericești.

Renovăm foarte frumos iconostas și altare vechi, iar pictarea, abducerea cu marmoră și auritura lor o executăm cu cea mai mare artă și cu prețuri convenabile, — parohiilor mai sărace eventual și pe lângă plățirea în rate. Examinarea bisericilor, măsurarea, înțelegerea mai amănunțită la fața locului o facem gratis, cu planuri și proiecte servim cu plăcere.

HALÁSZ P. JÁNOS

atelier pentru bandage chirurgicale

BUDAPEST IX, Üllői u. 5

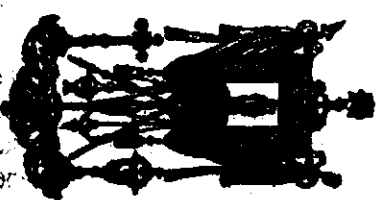
unde se află cu prețurile cele mai convenabile și brevetate
Suspensorii, bandage pentru burtă, picioare și mâni artificiale, clorapi de cauciuc, benzi pentru îndreptarea staturii (gradehalter), mașini pentru umblat și sprijinit, precum și tot felul de articole necesare pentru îngrijirea bolnavilor, preparative de fabricație engleză și americană, irigatoare și injectoare. — — —

Grijiți de adresă.

Luca K. Alexievits

pregătitor de haine prețefi

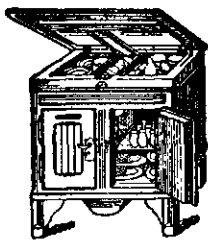
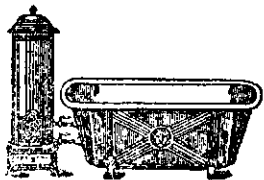
NEOPLANTA — UVIDÉK.

Recomandă atelierul său asortat cu totfelul de recepție și haine prețefi de îmbrăcat în vremea stăruie în biserică. Pregătește tot felul de icoane sfinte lașate frumos cu aur și mătase, stesguri, propore și altele. Icoana Mormântului lui Caristoc și face

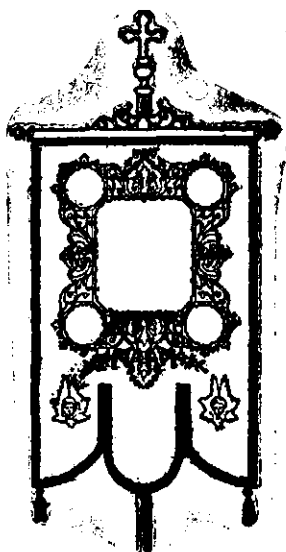
Dulapuri de gheață, vane de scaldat

provăzute cu cupor
de încălzit.

Vane de legănat, de șezut și pentru copii precum și orice articole igienice în execuție solidă se află în asortiment bogat, pelângă prețuri convenabile. Totfelul de lucrări de tinichea pentru clădiri, apaducte cu gaz aerian, instalații electrice.

H. M. WOLLNER, Budapest V.,
Arany János-utca 22/II. (Coșul Bálvány u.)
Telefon 36-63. Catalog gratis și franco.

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și ajusturi bisericești.

Intemeiat la 1883

Telefon pentru comit. și oraș 488.

Liferantul excel. Sale episcop Deaseffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

În colțul străzii Lonovici și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul „Hungaria”

Recomandă magazinul său bogat în atențunea binevoitoare atât a preștelor cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserici capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statue

- sau altfel de ajusturi bisericești -

tot astfel marele său asortiment pentru materiale

- necesare la formarea ajustărilor bisericești. -

Pentru liferările mele lau răspunderea.

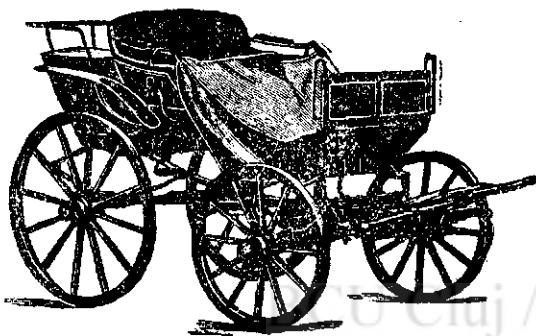
- Servesc bucuros cu catalog ilustrat. -

Urmasul lui Francisc Mirko ADOLF LOGOFET

Timișoara-Josefin, Str. Fröbel No 16.

Primește spre efectuare totfelul de lucrări de
fabricări de căruțe

pelângă serviciu
culant și execuție
promptă.

Mai departe
execută tot-felul
de lucrări de
șelar, lustru-
itor, faur și
rotar etc

pelângă prețurile
cele mai ieftine.

Pianuri sau Harmoniuri

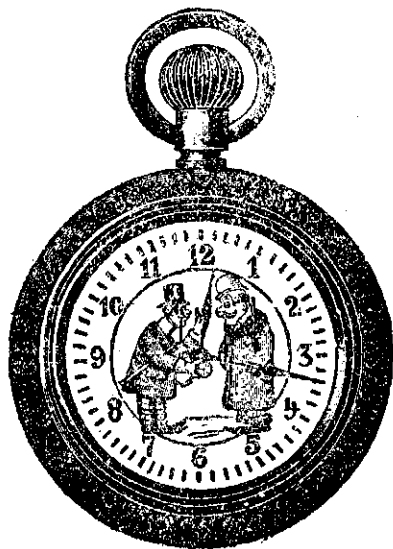
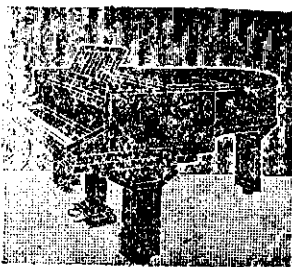
se cumppără mai bine și ieftin în cunoscutul și solidul
magazin de pianuri și harmoniuri

V. Heldenberg, Sibiiu

Strada
Cisnădiei 9.

(vis-à-vis de Hotelul Impăratul Roman).
Intemeiat la anul 1867 ca l-a prăvălie de pianuri
în Transilvania.

Mare depozit de instrumente nouă și
întrebuințate: pianuri, pianine, harmo-
niuri cu prețurile originale de fabrică.
Sortiment bogat de pianuri de în-
chiriat. — Plătire în rate după dorință.
Pianuri vechi să primesc ca schimb.

Adolf Hemper

Sibiiu-Nagyszeben
Heltauergasse Nr. 2.

Recomandă on. public magazinul său
bogată asortat cu fabricate excelente
de oroloage precise de aur și argint
pentru domni și dame precum și
bijuterii și obiecte de aur și argint
executate modern.

Schimbă și cumppără bijuterii vechi
obiecte de aur, argint și nestemate.

Atelier propriu: pentru
lucrări de aurar și repa-
rații de oroloage etc. etc.

Comandele se execută prompt
și cu cea mai mare punctualitate.

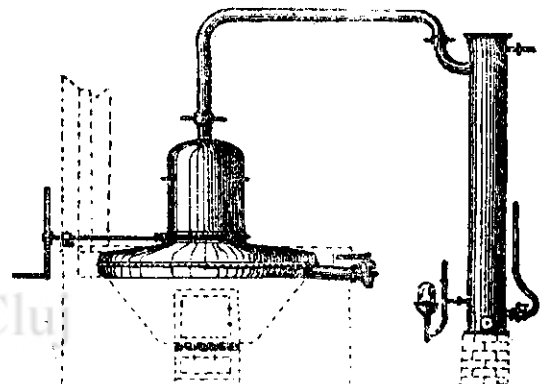
Schuster Hans, hărăgar Szászváros, Korház-utca.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de spirt, cognac,
liquor, țuică și instrumente de a condensa acestea. Maie maga-
zină. Tot felul de

instrumente și lu-
cruri necesare la fa-
briici. Vase de aramă
roșie pentru hote-
luri, birturi etc. Vase
de fier cafea, vase
de spălat și curățit.

Primește montarea
și repararea

fântânelor artificiale
pe lângă prețuri mo-
derate Comandele
se execută prompt.

Iosif Haas

zugrav de biserici în

Nagyszeben - Sibiiu - Saggasse No 13.

PRIMEȘTE:

și ia în itreprimdere zu-
grăvirea de biserici,
în tot stilul, împodobirea
lor, pictarea altarelor
și icoanelor sfinte precum
și lucrări de aurărie.

Execuție splendidă.

Inst. de zugrăvire artistică.
Comandele se execută cu
cea mai mare specialitate.
La cerere face schițele
necesare, iar la angaja-
ment merge în persoană.

Prețuri moderate.

IULIUS TEUTSCH

Droguerie „La soare” în

Brașov, Strada Claustrului 11.

Mare alegere în ceaiuri fine,
cele mai bune rumuri, prăjituri pentru
ceai, cognac, cafea naturală și prăjită,
precum și esențe franțuzești și germane.
Parfumerie, articole de toaletă, bandaje
desinfectorii, calii chimice, și vâpseli.

Mare depozit în

aparate de fotografiat

și articole necesare.

Cărți ilustrate cu vederi, ș. a.

STEFAN SLADECK IUN.
FABRICĂ DE MOBILE
VÎRSET
strada
Kudritzer No. 44-46

! Cea mai renumită !
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobi-
lele cele mai mo-
derne și luxoase
cu prețuri foarte
moderate.

Mare depozit de plane
excelente, covoare, per-
dele, țesături foarte fine
și mașini de cusut.

Specialitățile cosmetice ale lui Dr. Odor Béla, farmacist

se află în farmacia »Steaua de aur«

Aiud — Nagyenyed, Fótér, (cott. Alba inferioară).

Cremă de Aiud pentru folos de
noapte. Mijloc
ireproșabil pentru albirea și moierea
pielei; nu conține nici un ingredient
dăunător de mercuriu. Prețul unui
borcan 1 cor. 20 fil.

Cremă de Aiud pentru folos —
peste zi; dease-
menea moale pelea, nu i unsuroasă și
păstrează foarte bine pudra. Prețul
unui borcan 1 cor. 20 fil.

**Lichid pentru moierea și al-
birea mânilor** dă pielei un alb de
culoarea marmoru-
lui. O sticlă 1 cor. 10 fil.

Săpun din cremă de Aiud
cu miros admirabil cu 1 cor. 20 fil.

Pudră de Aiud în trei culori. o
cutie 1 cor. 20 fil.

**Petroform pentru spălarea
părului** oprește căderea părului și
formarea mătreței, întărește
pielea și ajută la creșterea părului. O
sticlă 1 cor. 80 fil.

Spirit de plante din Ardeal.

Făcut din frunzele și rădăcinile buru-
ienilor de leac, dă părului un lustru
frumos, și-l face moale. Prețul unei
sticle 1 coroană 70 fileri.

Bay-Rum Samphoo pentru culti-
varea păru-
lui și a pielei. O sticlă 2 cor.

Praf Sampoo pentru spălarea pă-
rului și ținerea curată
a pielei, mai ales la femei. Un pachet
25 fil. 10 pachete 2 cor.

Hair-Reneiver (lapte pentru re-
generarea păru-
lui) părul cărunț își recapătă culoarea
originală. O sticlă 1 cor. 80 fil.

Apă aromatică pentru gură
și păstrarea și curățirea dinților. O
sticlă 70 fileri.

Apa de gură Formosan pentru
desin-
ficierea gurei și a dinților. O sticlă
1 coroană 80 fileri.

Praf pentru dinți Hydrosan
mijloc de mână întâi pentru albirea
dinților și desinficierea gurei. O cutie
1 coroană 20 fileri.

Picături pentru dinți veritabile
americane
O sticlă 60 fileri.

Lichid de brad (Espirt de Bois)
pentru parfumarea
camerilor și desinficierea apartamen-
telor bolnavilor. O sticlă 1 cor. 30 fil.
Tub pentru împrăștierea acestuia 50 fil.

Edificare ieftină!

Intrece ori-care edificare
din alt material. Sistemul
meu brevetat Nr. S—5546.
Se face prin prepararea în
mod propriu al betonului,
ori alte materii.

Primesc totfelul de edi-
ficări, locuințe, case de în-
chiriat, edificii economice
și dominiare, crepuri, fântâni, poduri, canalizări, în-
grădituri, trepte, padimentări de terase, acoperiș fa-
ciment, învălituri de cement.

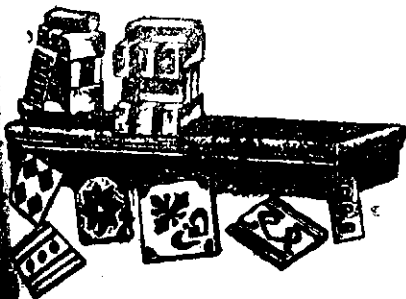
În depozitul meu se găsesc felurite preparate de
ciment, pietri de edificiu, țigle, columne pentru case,
treșini, trestie pentru tinciuală, cement Portland, gips,
și stins ș. a. — *Prețuri curente trimit gratuit.*

Iosif Simics

Întreprindere de edificare cu beton, fa-
brikant de obiecte de cement și pierte.

Nr. telefonului:
246.

(Casa proprie)
LUGOȘ,
Str. Buziaș 37.

P. T.

Prin aceasta Vă încunoștințez, că eu am abzis
de a mai fi membru în Societatea primă a fabricii
de pălării.

Deci îmi recomand atelierul meu bogat
asortat cu totfelul de pălării pe care îl
conduc sub firma proprie.

Principiul meu este: bun, solid și cu prețuri
remunerate.

Fabricațiune proprie în **pălării țărănești.**

Cu deosebită stimă:

Carol Tartler,
pălărier.

Atelierul și locul de vânzare: **Strada Pungari-
lor No 11.**

Garanție
deplină.

Serviciu
prompt.

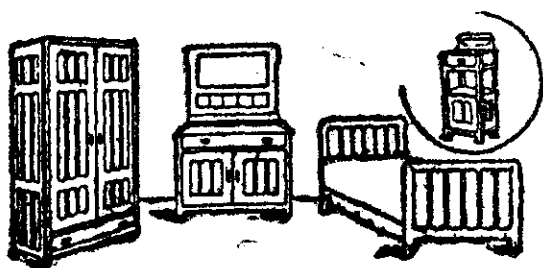

Carol Tartler, măestru pălărier
Bistrița, Strada Pungarilor No 11.

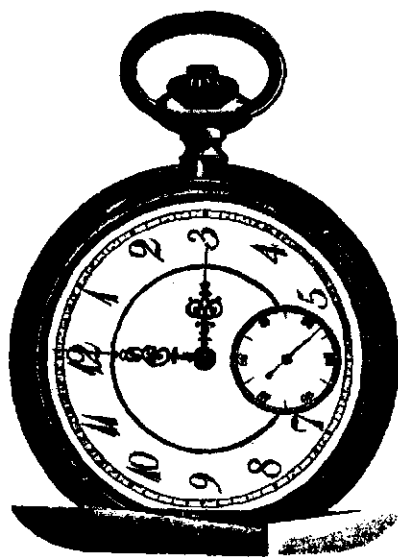
Pentru pălăriile cari sunt provăzute cu chipul: Marca de
scutire, garantez!

PÁLSÁNDOR

timplar pentru edificii și mobile
Nagyvárad, Uri-utca 49 (Hármos).

Pregătește ori-ce lucrări din acest ram atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școli, biserici, locuințe, birouri etc. din material bun și uscat după model sau din combinație proprie. și Prețuri convenabile, serviciu coulant se garant.
— Telefon pentru oraș și comitat nr. 629.

Cele mai bune
orologe
— cele mai solide și cele mai după modă —
juvaericele
atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în
întreagă Ungaria

BRAUSWETTER JAVOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.

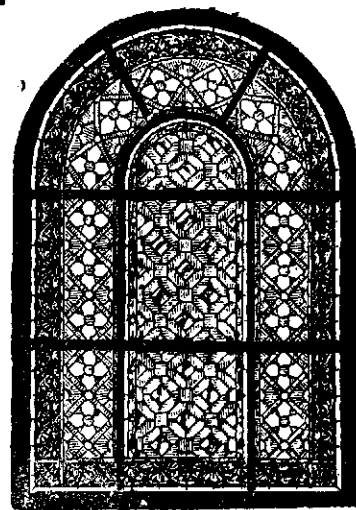
Notez că numai acela vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu
provocare la ziarul Tribuna (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.)
Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și

Sibiu—Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți
trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de
bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, teleg-
rafe și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere
de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și
execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu pre-
țurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

Telefon 66—82.

FISCHER TESTVÉREK

lustritori de sticlă și fabricanți de oglinzi
pictură specială pentru geamuri de biserică
BUDAPEST, VIII., Koszoru utca Nr. 27.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci,
dulapuri și apărătoare pentru uși.
Primim execuția conștiințioasă a
oricăror lucrări din acest ram, apoi
colorarea în sticlă ori mozaic a ge-
murilor de biserici, dormitoare, sa-
fragerii, saloane, portale și portici.

← Mare depozit de sticlă în plăci. →

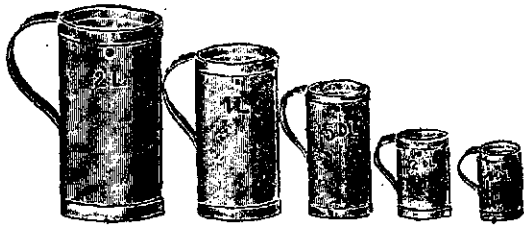
Comandele atât din loc
cât și din provincie se fac
cu multă conștiințioasă.

Schwalb Adolf fia Vilmos

tinichigiu și arămier.

Budapest, VII. Verseny-u. 8. Colțul străzii Murányi.

Pregătește totfelul de lucrări de tinichigiu, articole
pentru bucătărie și gospodărie, unelte pentru stupărie,
vase pentru miere. Fabricate de specialitate: măsuri de
litru din tinichea albă ori nickel, canoane pentru olei, lack ori
petroleum, facle, lămpi de carbid și alte articole tehnice.

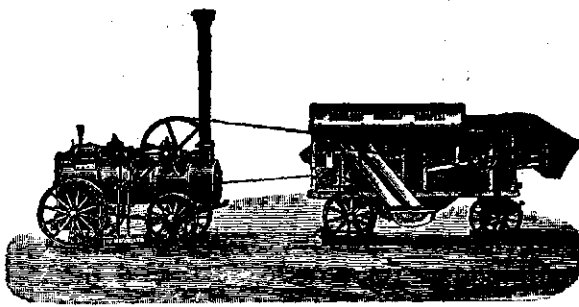
Cassete pentru bani.

Catalog gratuit și franco.

Anunțăm că mai avem 2 mașini de treierat
8 cai putere, 2 mașini cu 6 cai putere, 1 ma-
șină cu 4½ cai putere și mai multe motoare

cu benzin de trierat, pe cari le putem pune
imediat la dispoziția celor cari au lipsă de ele.

Garanță. — Condițiuni avantajoasă de plătire în rate.

Frații Burz

Arad,
Boros Béni-tér. nr.
(Casa proprie)

Biroul special de antreprisă pentru instalații sanitare a inginerului

PONTET SÁNDOR

Maros-Vásárhely str. Eötvös
Nr. 4. ≡

No telefonului 242.

Proiectează și primește:

Instalări de apaducte, canalizări ca-
lorifere centrale, ventilatoare și
mașini cu apă, gaz și spirit.

